

<u>Paziņojums Nr.</u>	Saturs	Lappuse
	III <i>Sagatavošanā esoši tiesību akti</i>	
	Reģionu komiteja	
	66. plenārajā sesijā, kas notika 2006. gada 11. un 12. oktobrī	
2007/C 51/01	Reģionu komitejas atzinums par tematu "Eiropas Parlamenta un Padomes regula par Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fonda izveidi"	1
2007/C 51/02	Reģionu komitejas atzinums par tematu "Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Padomes Direktīvu 89/552/EEK par dažu tādu televīzijas raidījumu veidošanas un apraides noteikumu koordinēšanu, kas ietverti dalībvalstu normatīvajos aktos"	7
2007/C 51/03	Reģionu komitejas atzinums par tematu "Paplašināšanās pakete 2005" 2005/ELAR/001 un par tematu "Komisijas paziņojums: "Rietumbalkāni ceļā uz ES — stabilitātes nostiprināšana un labklājības celšana""	16
2007/C 51/04	Reģionu komitejas atzinums par tematu "Zaļā grāmata: Eiropas stratēģija ilgtspējīgai, konkurētspējīgai un drošai enerģētikai" un "Komisijas paziņojums: Rīcības plāns par biomasas izmantošanu" kā arī par tematu "Komisijas paziņojums: ES stratēģija biodegvielu jomā"	23
2007/C 51/05	Reģionu komitejas Atzinums par tematu "Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par publiskā un privātā sektora partnerību un Kopienas tiesību aktiem par publisko iepirkumu un koncesijām"	27
2007/C 51/06	Reģionu komitejas atzinums par tematu "Eiropas teritoriālo līgumu" ieviešana — priekšlikums pārskatīt trīspusējās vienošanās un nolīgumus"	31
2007/C 51/07	Reģionu komitejas atzinums par tematu "Nepilngadīgu ārvalstnieku bez pavadības situācija: vietējo un reģionālo pašvaldību nozīme un ieteikumi"	35

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

REĢIONU KOMITEJA

66. PLENĀRAJĀ SESIJĀ, KAS NOTIKA 2006. GADA 11. UN 12. OKTOBRĪ**Reģionu komitejas atzinums par tematu “Eiropas Parlamenta un Padomes regula par Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fonda izveidi”**

(2007/C 51/01)

REĢIONU KOMITEJA,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes regulu par Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fonda izveidi COM(2006) 91 galīgā redakcija — 2006/0033 (COD),

ņemot vērā Padomes 2006. gada 27. marta lēmumu apspriesties par minēto jautājumu saskaņā ar EK Līguma 265. panta 1. punktu,

ņemot vērā Reģionu komitejas priekšsēdētāja 2006. gada 22. februāra lēmumu dot norādījumu Ekonomikas un sociālās politikas komisijai sagatavot atzinumu par minēto tematu,

ņemot vērā Komitejas atzinumu par Komisijas paziņojumu “Pārstrukturēšana un nodarbinātība. Paredzot un papildinot pārstrukturēšanu, lai attīstītu nodarbinātību: Eiropas Savienības loma”, COM(2005) 120 galīgā redakcija, (CdR 148/2005 fin),

ņemot vērā Komitejas rezolūcijas par Reģionu komitejas prioritātēm (CdR 275/2005 fin),

ņemot vērā 2006. gada 3. jūlijā pieņemto atzinuma projektu (CdR 137/2006 rev. 1) (ziņotāja: **Irene Oldfather kdze**, Skotijas Parlamenta locekle (UK/ESP),

66. plenārajā sesijā, kas notika 2006. gada 11. un 12. oktobrī (11. oktobra sēdē), ir pieņēmusi šādu atzinumu.

1. Reģionu komitejas viedoklis

Reģionu komiteja

1.1 **uzskata**, ka Eiropas ekonomikas sociālās pamatiezīmes — pietiekama līmeņa sociālās labklājības nodrošināšana bezdarba un pensiju jomā, kā arī citi sociālie pabalsti un noteiktas pakāpes darba aizsardzības nodrošināšana — būtu saglabājamā, bet modernizējama kompetentā Eiropas, attiecīgās valsts vai reģionālajā līmenī atbilstoši subsidiaritātes principam, lai nodrošinātu Eiropas ekonomikas konkurētspēju, kā arī to, ka Eiropas spēj izturēt turpmākās demogrāfiskās grūtības un atrisināt globalizācijas radītās problēmas;

1.2 **atzinīgi vērtē** priekšlikumu izveidot Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fondu (EGF), ar kā starpniecību Kopiena paustu solidaritāti ar darba ņēmējiem, kurus skārusi darbavietu skaita samazināšana pasaules tirdzniecības modeļu izmaiņu rezultātā. **Uzskata**, ka palīdzība atsevišķiem darba ņēmējiem pārkvalificēties turpmākajam darbam nav "darbavietu subsidēšana", bet gan samazina bezdarba slogu atsevišķai personai un valstij, maksimāli palielina nozīmīga ekonomiska resursa izmantošanu un veicina globalizācijas labāku izpratni un akceptēšanu, kā arī darba tirgus elastīgumu. **Atzīst**, ka daudzi pārstrukturēšanas gadījumi ES atbilst vai nu tehnoloģijas izmaiņām vai patērētāju gaumes izmaiņām, kas absolūti nav saistītas ar pasaules tirdzniecību un tādēļ nevar pretendēt uz EGF palīdzību. Komisijas priekšlikumā tādējādi EGF darbības jomā ietilpst tikai gadījumi, kad iespējams pierādīt darbavietu skaita samazināšanās un *pasaules tirdzniecības modeļu ievērojamo strukturālu izmaiņu saikni*; RK **uzskata**, ka jāizmanto esošie instrumenti kopā ar struktūrfondu līdzekļiem, lai jo īpaši pievērstos problēmai par darbavietu skaita samazināšanos uzņēmumu pārveidošanas ES teritorijā rezultātā; RK **uzskata**, ka uz EGF jāattiecinā arī līdzfinansēšanas un saskaņotas finansēšanas princips, lai nodrošinātu patiesu motivāciju piemērošanai attiecīgās valsts, vietējā vai reģionālajā līmenī;

1.3 **uzskata**, ka savlaicīgas prognozēšanas, plānošanas un pienācīgu investīciju stratēģijas, ieskaitot investīcijas cilvēku kapitālā, ir atbilstošas ilgtermiņa stratēģijas, lai atrisinātu globalizācijas radītās problēmas, turpretī EGF mērķis un finanšu apjoms (kā noteikts AK prezidentūras 2005. gada decembra sammitā) aprobežojas tikai ar strukturālo pārmaiņu negatīvo seku likvidēšanu pasaules tirdzniecības modeļos, piemērojot *a posteriori* iejaukšanos;

1.4 **uzsver** globalizācijas vispārējo labvēlīgo ietekmi uz izaugsmi un darbavietu radīšanu Kopienā un tādēļ, savukārt, **uzsver** to, ka fonda, kas mazina globalizācijas negatīvās sekas, rīcībā jābūt pietiekamiem līdzekļiem. Reģionu komiteja tādēļ **ierosina**, ka gada maksimālie izdevumi būtu jānosaka 1 miljarda EUR apmērā, ja tas atbilst 2007.-2013. gada finanšu perspektīvai;

1.5 **uzsver** vietējo un reģionālo pašvaldību aktivitāti, reaģējot uz darbavietu skaita nozīmīgu samazināšanos. Tādēļ **uzskata**, ka vietējās un reģionālās pašvaldības jāiesaista procedūrā, lai pieteiktos uz fonda līdzekļiem **Atzīst**, ka nepieciešamais pieteikuma apstiprinājums, ko veic dalībvalsts, tomēr būs uzskatāms par stāvokļa nopietnības atzīšanu klusuciešot, un dalībvalstīm būs jāuzņemas atbildība par minēto stāvokli. EGF nedrīkst mazināt dalībvalstu pienākumu rast savus risinājumus saistībā ar ekonomikas pārstrukturēšanu;

1.6 **atzīst**, ka nav paredzēta ne iespējama, ne vēlama pārklāšanās ar struktūrfondu (ņemot vērā apgrūtināto un laikietilpīgo plānošanu un pārvaldības/audita procedūras) un ka dalībvalstīm pieteikumos vajadzēs pierādīt gan šādas pārklāšanās neesamību, gan dažādo finanšu instrumentu komplementaritāti. **Atzīst**, ka EGF neattiecas uz reģiona vispārējo attīstību, bet attiecas uz masveida darbavietu samazināšanās iespējamību atsevišķā uzņēmumā, tomēr izprotot, ka šādiem notikumiem var būt plašāka ietekme uz reģionu labklājību rezonanses efekta veidā uz piegādātājiem, kuri kopumā var būt nozīmīgi faktori reģionālajā attīstībā;

1.7 **atzīst**, ka pretēji, kā tas ir ar struktūrfondu, nebūs nekāda EGF izdevumu "vienlīdzīga sadalījuma", pamatojoties uz attiecīgiem attīstības līmeņiem, bet līdzekļus koncentrēs tur, kur faktiski notiks darbavietu skaita samazināšana;

1.8 **atzīst**, ka tikmēr, kamēr galīgais saņēmējs ir atsevišķs darba ņēmējs, līgumus par EGF pasākumu (piem., konsultatīvu dienestu izveidi) īstenošanu slēgs nevis ar atsevišķo darba ņēmēju, bet gan ar vietējam/reģionālajam pašvaldībām, valsts iestādēm vai uzņēmumiem;

1.9 **atsaucas** uz Komisijas paziņojumu, ka EGF "jābūt instrumentam, ar ko var iejaukties ātri un bez birokrātijas". Tādēļ **izsaka nožēlu** par to, ka ierosinātās lēmumu pieņemšanas procedūras, kurās noteikts, ka ES budžeta lēmējinstīcijai (Padomei un Parlamentam) katra EGF iejaukšanās jāapstiprina atsevišķi un pa partijām, ir pretrunā ātrai reaģēšanai, kas ir morāli un faktiski nepieciešama.

2. Reģionu komitejas ieteikumi

1. ieteikums

5. apsvērumi

Komisijas dokumenta teksts	Grozījums
(5) Par darbību, ko finansē saskaņā ar šo regulu, nevar saņemt finansiālu palīdzību, izmantojot citus Kopienas finanšu instrumentus.	(5) Par darbību, ko finansē saskaņā ar šo regulu, nevar var saņemt <u>papildu finansiālu</u> palīdzību, izmantojot citus Kopienas finanšu instrumentus

Pamatojums

- ES struktūrfondi nodrošina līdzfinansējumu attiecīgās valsts finansēšanas mehānismam, dodot iespēju dalībvalstīm veikt pasākumus darbavietu skaita masveida samazināšanās gadījumos. Minētie pasākumi tomēr ne vienmēr ir īstermiņa vai vidēji ilga termiņa darbība. Tādēļ jānodrošina iespēja, ka EGF finansētie pasākumi īstermiņā papildina ar citu Kopienas finanšu instrumentu starpniecību saņemto palīdzību.
- Bez tam oriģināldokumenta 5. apsvērumi neatbilst 5. panta 2. punkta d) apakšpunktam, kurā noteikts, ka pieprasījumos par EGF līdzekļu saņemšanu "būtu jāiekļauj šāda informācija: d) konkrētie finansējamie pasākumi un to paredzamo izmaksu sadalījums, ieskaitot šādu pasākumu komplementaritāti ar struktūrfondu finansētajiem pasākumiem".

2. ieteikums

6. apsvērumi

Iesniegusi Komisija	RK grozījums
(6) Kopienas atbalsts jāsniedz tikai pēc skartās dalībvalsts pieprasījuma. Komisijai jānodrošina vienlīdzīga attieksme pret dalībvalstu iesniegtajiem pieprasījumiem.	(6) Kopienas atbalsts jāsniedz tikai pēc skartās dalībvalsts pieprasījuma, <u>apspriežoties ar skartajām vietējām un/vai reģionālajām pašvaldībām saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts iekšējo konstitucionālo režīmu.</u> Komisijai jānodrošina vienlīdzīga attieksme pret dalībvalstu iesniegtajiem pieprasījumiem, <u>tomēr fonda izdevumu vispārējais ģeogrāfiskais sadalījums nav jāizskata.</u>

Pamatojums

Šajā grozījumā ir uzsvērts, ka vietējās un reģionālās pašvaldībām, kā arī dalībvalstīs aktīvi piedalās globalizācijas nelabvēlīgās ietekmes mazināšanā. Tā kā regulā ir izvērtēta ietekme uz reģioniem, lai noteiktu, vai ir piemērojami EGF līdzekļi, saskaņā ar subsidiaritātes principu vietējās un reģionālās pašvaldības jāiesaista EGF līdzekļu pieprasīšanā.

Atbalsts jāsniedz atbilstoši vajadzībām, kā noteikts atbilstības kritērijos. Komisijai būtu jāpretojas dalībvalstu spiedienam attiecībā uz "vienlīdzīgu sadalījumu".

3. ieteikums

2. pants

Intervences kritēriji

Komisijas dokumenta teksts	Grozījums
<p>EGF finansiālās iemaksas veiks gadījumos, kad lielas strukturālas izmaiņas pasaules tirdzniecības modeli noved pie nopietnas ekonomikas sagrāves, piemēram, masīvas importa palielināšanās, ES tirgus daļas pakāpeniskas samazināšanās attiecīgajā nozarē, ekonomikas pārvietošanās uz trešām valstīm, kas izraisa:</p> <p>a) vismaz 1 000 štata vietu samazināšanu uzņēmumā, ieskaitot darbiniekus, ko atlaiž piegādes uzņēmumos vai pakārtotās ražošanas uzņēmumos reģionā, kur bezdarbs, mērot NUTS III līmenī, ir augstāks nekā vidējais ES vai valstī, vai</p> <p>b) vismaz 1 000 štata vietu samazināšanu 6 mēnešu laikā vienā vai vairākos uzņēmumos nozarē NACE 2. līmenī, kas ir vismaz 1 % no reģionālā bezdarba, mērot NUTS II līmenī.</p>	<p>EGF finansiālās iemaksas veiks gadījumos, kad lielas strukturālas izmaiņas pasaules tirdzniecības modeli noved pie nopietnas ekonomikas sagrāves, piemēram, masīvas importa palielināšanās, ES tirgus daļas pakāpeniskas samazināšanās attiecīgajā nozarē, ekonomikas pārvietošanās uz trešām valstīm, kas izraisa:</p> <p>a) vismaz 1 000 500 štata vietu samazināšanu uzņēmumā, ieskaitot darbiniekus, ko atlaiž piegādes uzņēmumos vai pakārtotās ražošanas uzņēmumos reģionā, kur bezdarbs, mērot NUTS III līmenī, ir augstāks nekā vidējais ES vai valstī, vai</p> <p>b) vismaz 1 000 500 štata vietu samazināšanu 6 12 mēnešu laikā vienā vai vairākos uzņēmumos nozarē NACE 2. līmenī, kas ir vismaz 1 % no reģionālā bezdarba, mērot NUTS II līmenī, <u>vai reģionālā bezdarba līmenis tāda paša mēroga vērtējumā minētajā laika posmā ir pazeminājies vismaz par 10%;</u></p> <p><u>c) gadījumos, kad nav atbilstības a) un b) apakšpunktā minētajiem kritērijiem, Komisija ārkārtas un attiecīgi pamatotos gadījumos var uzskatīt, ka dalībvalsts var pieprasīt EGF līdzekļus.</u></p>

Pamatojums

Kritēriji būtu jāmaina, lai varetu elastīgāk izmantot fonda līdzekļus. Regulā ir svarīgi iekļaut arī drošības klauzulu par politisko kritēriju, lai izskatītu pieteikumu iesniedzēju tiesības pretendēt uz fonda līdzekļiem.

4. ieteikums

5. panta 1. punkts

Pieteikumi

Iesniegusi Komisija	RK grozījums
1. Dalībvalsts iesniedz Komisijai pieteikumu, lai saņemtu palīdzību no EGF.	1. Dalībvalsts, <u>apspriežoties ar attiecīgajām vietējām un/ vai reģionālajām pašvaldībām un sociālajiem partneriem,</u> iesniedz Komisijai pieteikumu, lai saņemtu palīdzību no EGF.
...	...

Pamatojums

Vietējās un reģionālās pašvaldības un kopienas to teritorijās skars uzņēmumu pārvietošanas un slēgšanas sekas, tādēļ tās būtu jāiesaista koriģējošu stratēģiju izstrādē. Tādēļ minētās pašvaldības jāiesaista pieteikumu iesniegšanas procedūrā, lai nodrošinātu vietējā, reģionālajā, valsts un Eiropas līmenī veikto pasākumu komplementaritāti.

5. ieteikums

5. panta 6. punkts

Pieteikumi

Iesniegusi Komisija	RK grozījums
6. Komisija nodrošina vienādu attieksmi pret dalībvalstu iesniegtajiem pieteikumiem.	6. Komisija nodrošina vienādu attieksmi pret dalībvalstu iesniegtajiem pieprasījumiem, tomēr <u>fonda izdevumu vispārējais ģeogrāfiskais sadalījums nav jāizskata.</u>

Pamatojums

Atbalsts jāsniedz atbilstoši vajadzībām, kā noteikts atbilstības kritērijos. Komisijai būtu jāpretojas dalībvalstu spiedienam attiecībā uz "vienlīdzīgu sadalījumu".

6. ieteikums

6. pants

Komplementaritāte, atbilstība un koordinācija

Komisijas dokumenta teksts	Grozījums
5) Dalībvalsts nodrošina, ka konkrētā darbība, kas saņem EGF palīdzību, nesaņem palīdzību no citiem Kopienas finanšu instrumentiem.	5) Dalībvalsts nodrošina, ka konkrētā darbība, kas saņem EGF palīdzību, <u>nesaņem palīdzību no papildina ar citiem Kopienas finanšu instrumentiem finansētos pasākumus.</u>

Pamatojums

Komisijas dokumenta 15. panta 1. punktā ir skaidri norādīta "komplementaritātes" iespēja ar Kopienas finanšu instrumentiem (t.i., struktūrfondi un ESF), ko var izmantot darbavietu masveida samazināšanās gadījumos.

7. ieteikums

12. pants

Budžeta procedūra

Iesniegusi Komisija	RK grozījums
1. Ja Komisija ir secinājusi, ka finansiālās iemaksas jāveic no EGF, tā iesniedz budžeta lēmējinstīcijai priekšlikumu apstiprināt asignējumus, kas atbilst apjomam, kurš noteikts atbilstīgi 10. pantam.	1. Ja Komisija ir secinājusi, ka finansiālās iemaksas jāveic no EGF, tā iesniedz budžeta lēmējinstīcijai priekšlikumu apstiprināt <u>apstiprina</u> asignējumus, kas atbilst apjomam, kurš noteikts atbilstīgi 10. pantam.
...	...
2. Komisija budžeta lēmējinstīcijai priekšlikumus iesniedz porcijām.	2. Komisija <u>par to informē budžeta lēmējinstīcijai priekšlikumus iesniedz porcijām.</u>
...	...
3. Kad budžeta lēmējinstīcija asignējumus piešķirusi, Komisija pieņem lēmumu par finansiālo iemaksu.	3. Kad budžeta lēmējinstīcija asignējumus piešķirusi, Komisija pieņem lēmumu par finansiālo iemaksu.

Pamatojums

Tas, ka katram pieteikumam būs vajadzīgs gan Parlamenta, gan Padomes apstiprinājums, novilcinās procesu, kas ir paredzēts tūlītēja, īstermiņa atbalsta sniegšanai; nodoms apturēt pieteikumus līdz tos var iesniegt apkopotus paketēs, vēl vairāk pastiprinās aizkavēšanos. Komisijai vajadzēja būt deleģētām pilnvarām pieņemt lēmumus pašai, regulāri informējot budžeta lēmējinstīciju par to, kā tiek izmaksāti fonda līdzekļi.

8. ieteikums

16. panta 2. punkts

Gada ziņojums

Iesniegusi Komisija	RK grozījums
2. Ziņojumu informācijas nolūkā nosūta sociālajiem partneriem.	2. Ziņojumu informācijas nolūkā nosūta <u>Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un sociālajiem partneriem.</u>

Pamatojums

Fonda darbības rezultāti, kas tieši attiecas uz vietējām un reģionālajām pašvaldībām, pastāvīgi ir RK uzmanības lokā. Svarīgi ir saglabāt plašas apspriedes un pārredzamību saistībā ar Eiropas iestādēm un sociālajiem partneriem, kas veicinās projekta sekmīgu īstenošanu.

9. ieteikums

17. panta 2. punkts

Novērtēšana

Komisijas dokumenta teksts	Grozījums
2. Novērtējuma rezultātus informācijas nolūkos nosūtīs budžeta lēmējinstīcijai un sociālajiem partneriem.	2. Novērtējuma rezultātus informācijas nolūkos nosūtīs <u>budžeta lēmējinstīcijai Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un sociālajiem partneriem.</u>

Pamatojums

Fonda darbības rezultāti, kas tieši attiecas uz vietējām un reģionālajām pašvaldībām, pastāvīgi ir RK uzmanības lokā. Svarīgi ir saglabāt plašas apspriedes un pārredzamību saistībā ar Eiropas iestādēm un sociālajiem partneriem, kas veicinās projekta sekmīgu īstenošanu.

10. ieteikums

Budžets

Fonda izdevumu summa ir 1 miljards EUR gadā pašreizējās cenās, ja tas nav pretrunā 2007.-2013. gada finanšu perspektīvai.

Pamatojums

Budžetam paredzētā summa, acīmredzot, nav pietiekama, ņemot vērā provizoriski aprēķināto to darba ņēmēju skaitu, ko katru gadu ietekmē uzņēmumu pārvietošana saistībā ar pasaules tirdzniecības modeļu izmaiņām; izdevumu maksimāli pieļaujamā limita divkāršojums būtu pilnīgi pamatots un iekļautos Kopienas budžeta nepilnīgi izlietoto līdzekļu parastajās robežās.

Briselē, 2006. gada 11. oktobrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Michel DELEBARRE

Reģionu komitejas atzinums par tematu "Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Padomes Direktīvu 89/552/EEK par dažu tādu televīzijas raidījumu veidošanas un apraides noteikumu koordinēšanu, kas ietverti dalībvalstu normatīvajos aktos"

(2007/C 51/02)

REĢIONU KOMITEJA,

ņemot vērā "Priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai, ar ko groza Padomes Direktīvu 89/552/EEK par dažu tādu televīzijas raidījumu veidošanas un apraides noteikumu koordinēšanu, kas ietverti dalībvalstu normatīvajos aktos" (COM(2005) 646 galīgā redakcija — 2005/0260 (COD)),

ņemot vērā Padomes 2006. gada 7. februāra lēmumu konsultēties ar Reģionu komiteju par minēto tematu saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 265. panta 1. punktu,

ņemot vērā tās priekšsēdētāja 2006. gada 16. februāra lēmumu uzticēt Kultūras un izglītības komisijai izstrādāt atzinumu par minēto tematu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 30. jūnija Direktīvu 97/36/EK, ar ko groza Padomes 1989. gada 3. oktobra Direktīvu 89/552/EEK par dažu tādu televīzijas raidījumu veidošanas un apraides noteikumu koordinēšanu, kas ietverti dalībvalstu normatīvajos aktos,

ņemot vērā atzinumu par tematu "Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par Eiropas reglamentējošās audiovizuālās politikas nākotni" ⁽¹⁾ (CdR 67/2004 fin) ⁽²⁾,

ņemot vērā atzinumu par tematu "Komisijas ceturtais paziņojums par Direktīvas 89/552/EEK ("Televīzija bez robežām") piemērošanu" ⁽³⁾ (CdR 90/2003 fin) ⁽⁴⁾,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta lēmumu par tematu "Televīzija bez robežām" (2003/2033(INI)),

ņemot vērā Komisijas piekto paziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par Direktīvas 89/552/EEK ("Televīzija bez robežām") piemērošanu, COM(2006) 49 galīgā redakcija,

ņemot vērā Komisijas sesto paziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam par Direktīvas 89/552/EEK ("Televīzija bez robežām"), kas grozīta ar Direktīvu 97/36/EK, 4. un 5. panta piemērošanu 2001.–2002. gadā (COM(2004) 524 galīgā redakcija),

ņemot vērā Komisijas ziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai (COM(2006) 37 galīgā redakcija) par interaktīvo ciparu televīzijas pakalpojumu sadarbības pārskatīšanu saskaņā ar Komisijas 2004. gada 30. jūlija paziņojumu COM(2004) 541,

ņemot vērā Komisijas paziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par tematu "Eiropas elektronisko sakaru regulējums un tirgi 2005. gadā (11. ziņojums)" (COM(2006)68 galīgā redakcija),

ņemot vērā Kultūras, izglītības un pētniecības komisijas 2006. gada 20. jūnijā pieņemto atzinuma projektu (CdR 106/2006 rev.2), (ziņotājs — LAMBERTZ kgs, Beļģijas vācu valodā runājošās kopienas ministru prezidents (BE/ESP)),

tā kā

- 1) kopš 1989. gada direktīvas par televīziju pieņemšanas un kopš 1997. gada, kad minētajā direktīvā tika veikti grozījumi, tehnoloģiju attīstība ir turpinājusies. Sevišķi plašsaziņas līdzekļu pāreja uz ciparu formātu un plašsaziņas līdzekļu konverģence radījusi nepieciešamību atbilstoši piemērot spēkā esošos tiesību aktus. Nākotnē būs iespējams ciparu formāta informāciju izplatīt dažādos veidos, tādējādi nodrošinot lietotājus ar apjomīgu informācijas un izklaides piedāvājumu neatkarīgi no tā, kāda aparātūra būs patērētāju rīcībā;

⁽¹⁾ KOM(2003) 784 galīgā red.

⁽²⁾ OV C 318, 22.12.2004., 30. lpp.

⁽³⁾ KOM(2002) 778 galīgā red.

⁽⁴⁾ OV C 256, 24.10.2003., 85. lpp.

- 2) tiesību aktos ir jāņem vērā minētās attīstības tendences kaut vai tādēļ, lai izvairītos no klasisko televīzijas pakalpojumu un cita veida informācijas nesēju pakalpojumu konkurences kropļojumiem. Eiropas Parlaments un Reģionu komiteja ir vairākkārt aicinājuši pielāgot spēkā esošo direktīvu par televīziju strukturālajām pārmaiņām un tehnoloģiju attīstībai, kā arī pieprasījuši ieviest pamatnosacījumus, kas attiecas uz visiem informācijas nesēju pakalpojumiem;
- 3) audiovizuālajiem plašsaziņas līdzekļiem ir īpaša nozīme Eiropas kultūras daudzveidības saglabāšanas un plurālistiskas sabiedrības veidošanas procesā, tāpēc Eiropas tiesiskais regulējums ir jāpielāgo tā, lai padarītu iespējamu un veicinātu minēto vērtību veiksmīgu tālāko attīstību. Plašsaziņas līdzekļiem kopumā ir īpaša nozīme reģionālās un vietējās kultūras daudzveidības un identitātes saglabāšanā. Turklāt vietējie un reģionālie plašsaziņas līdzekļi sekmē ne tikai attiecīga satura informācijas izplatīšanu, bet bieži arī mazākumtautību valodu izplatību;
- 4) plašais piedāvājums elektronikas jomā, ar kuru mūsdienās patērētājs nepārtraukti sastopas dažādos veidos, ir izmainījis komerciālās informācijas uztveri. Tāpēc, veicot grozījumus direktīvā, būtu jāparedz tādi kvantitatīvi reklāmas ierobežojumi, kas ir lietderīgi un laika garam atbilstoši. Jāparedz arī zināmi kvalitatīvi ierobežojumi, lai saglabātu redakcionālo un raidījumu neatkarību, kurai ir izšķiroša nozīme demokrātiskās apziņas veidošanā valsts un reģionālajā līmenī. Vienlaikus jāņem vērā arī jaunatnes un patērētāju aizsardzības intereses,

66. plenārajā sesijā, kas notika 2006. gada 11. un 12. oktobrī (11. oktobra sēdē), pieņēma šādu atzinumu.

1. Reģionu komitejas viedoklis.

Reģionu komiteja,

direktīvas darbības jomas sakarā

1.1 atzinīgi vērtē direktīvas darbības jomas paplašināšanu. Ņemot vērā arvien lielāko konvergenci, ir nepieciešams uz visiem informācijas nesēju pakalpojumiem attiecināt noteiktus minimālos standartus jaunatnes aizsardzības un cilvēka cieņas aizsardzības jomā, kā arī attiecībā uz Eiropas un neatkarīgu darbu veicināšanu un tiesībām veidot īso ziņu pārraides par sabiedriskas nozīmes notikumiem;

1.2 tomēr uzskata, ka Komisijas priekšlikums šajā ziņā ir nepilnīgs un ka tehniskās konverģences dēļ, kas arvien biežāk izraisa arī satura konvergenci, direktīva par televīziju vēl noteiktāk jāattīsta par tādu direktīvu, kas neizšķir atsevišķas platformas, bet ietver visu elektroniski izplatīto informāciju;

1.3 uzskata — uz informācijas nesēju pakalpojumiem, kuri izplata ne tikai skaņas un tekstuālo informāciju, bet galvenokārt arī kustīgus attēlus, jāattiecinā kā saimnieciski tiesību noteikumi, piemēram, direktīva par elektronisko tirdzniecību, tā arī minimālie standarti jaunatnes un cilvēka cieņas aizsardzības jomā;

atšķirīga regulējuma sakarā

1.4 uzskata, ka Komisijas ierosinājums atšķirīgi traktēt lineāros un nelineāros audiovizuālo informācijas nesēju pakalpojumus, ņemot vērā lietotāju atšķirīgās izvēles un vadības iespējas, ir **lietderīgs un atbalsta** viedokli, ka noteikts standartu mini-

mums jāattiecinā uz visiem audiovizuālo informācijas nesēju pakalpojumiem;

raidvalsts principa sakarā

1.5 atzinīgi vērtē faktu, ka Komisija ievērojusi raidvalsts principu; **taču aicina** paplašināt uztvērējvalsts rīcības iespējas gadījumos, kad informācijas nesēju pakalpojumu sniedzēju visa darbība vai lielākā tās daļa vērsta nevis uz raidvalsti, bet uz citas dalībvalsts teritoriju;

paškontroles mehānismu sakarā

1.6 atzinīgi vērtēt to, ka Komisija atzīst paškontroles mehānismu ieviešanas nepieciešamību un aicina dalībvalsti veicināt attiecīgu tiesību aktu izstrādāšanu;

1.7 taču uzskata, ka citas prasības nebūtu jāizvirza, ņemot vērā apstākļus, kas saistīti ar kompetences sadali. Ņemot vērā kultūras daudzveidību un subsidiaritāti, jāatsakās no norādījumiem par paškontroles mehānismu saturu dalībvalstīs un reģionos;

tiesību uz īso ziņu pārraidi sakarā

1.8 atbalsta to, ka turpmāk paredzētas tiesības uz īso ziņu pārraidi, lai nodrošinātu pārrobežu informācijas plūsmu un neierobežotu informācijas pieejamību. Tas būtiski veicina viedokļu daudzveidību un pārrobežu informācijas apriti par nozīmīgiem notikumiem citos reģionos. Turklāt tādējādi tiek panākta ar televīziju saistītu regulējuma jomu un attiecīgās Eiropas Padomes konvencijas tālāka saskaņošana;

1.9 **atkārtoti uzsver**, ka tiesības uz īso ziņu pārraidi jānodrošina arī raidorganizācijām, kuru raidījumi notiek kādā no mazākumtautību valodām;

Eiropas un neatkarīgu darbu veicināšanas sakarā

1.10 **ļoti atzinīgi vērtē** kvotu sistēmas saglabāšanu, kas paredzēta Eiropas raidījumu atbalstam, jo tie būtiski veicina reģionālās identitātes saglabāšanu un izkopšanu; taču **aicina** panākt stingrāku un vienotāku minētās sistēmas piemērošanu;

1.11 **uzskata**, ka dalībvalstīm to praktisko iespēju robežās un ar piemērotiem līdzekļiem jāpanāk, lai to jurisdikcijā esošie nelineārie informācijas pakalpojumu sniedzēji arī veicina Eiropas un neatkarīgu darbu veidošanu un piekļuvi tiem;

reklāmas noteikumu sakarā

1.12 **uzskata**, ka direktīvas projektā pirmo reizi paredzētie noteikumi attiecībā uz produktu izvietošanu ir pārāk atviegloti un tie ievērojami apdraud redakcionālo neatkarību, kaut arī Komisija mēģinājusi novērst minēto risku, direktīvas projektā iekļaujot 3.h panta 1. punktu;

1.13 **uzskata**, ka 11. panta noteikumi, kas nosaka laiku starp reklāmas pārtraukumiem, un 18. panta noteikumi par reklāmas laika ierobežošanu nav lietderīgi, un **tāpēc ierosina** vēl vairāk liberalizēt kvantitatīvos reklāmas noteikumus lineāro pakalpojumu sniedzējiem;

1.14 **uzskata**, ka minēto noteikumu atcelšanas gadījumā **nepieciešams** ieviest reklāmas pārtraukumu aizliegumu bērniem paredzētās programmās un ziņu raidījumos;

1.15 **iesaka** izdarīt grozījumus un paredzēt iespēju, ka objektīvu iemeslu dēļ pieļaujamas atkāpes no noteikumiem, kas nosaka, ka vienu atsevišķu reklāmas klipu var pārraidīt tikai izņēmuma gadījumos;

valsts pārvaldes iestāžu neatkarības sakarā

1.16 **atbalsta** to, ka paredzēts nodrošināt valsts pārvaldes iestāžu neatkarību, **taču uzskata**, ka dalībvalstu un reģionu, kuriem ir likumdošanas tiesības, pārziņā ir jāatstāj jautājums par to, kā organizēt plašsaziņas līdzekļu uzraudzību, īpaši gadījumos, ja sabiedriskajām raidorganizācijām ir vairāki īpašnieki.

2. Reģionu komitejas ieteikumi

1. ieteikums

2. punkts, 1. panta a) apakšpunkta pārstrādātā redakcija

Komisijas priekšlikuma teksts	RK ierosinātie grozījumi
<p>2. Ar šādu tekstu aizstāj 1. pantu:</p> <p style="text-align: center;">"1. pants</p> <p>Šajā direktīvā:</p> <p>(a) "audiovizuālo informācijas nesēju pakalpojums" ir pakalpojums atbilstoši Līguma 49. un 50. pantam, kura galvenais nolūks ir nodrošināt ar kustīgiem attēliem ar skaņu vai bez tās, lai informētu, izklaidētu vai izglītotu auditoriju, izmantojot elektronisko komunikāciju tīklus Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/21/EK 2. panta a) punkta nozīmē;"</p>	<p>2. Ar šādu tekstu aizstāj 1. pantu:</p> <p style="text-align: center;">"1. pants</p> <p>Šajā direktīvā:</p> <p>(a) "audiovizuālo informācijas nesēju pakalpojums" ir pakalpojums atbilstoši Līguma 49. un 50. pantam, kura galvenais nolūks ir arī nodrošināt ar kustīgiem attēliem ar skaņu vai bez tās, lai informētu, izklaidētu vai izglītotu auditoriju, izmantojot elektronisko komunikāciju tīklus Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/21/EK 2. panta a) punkta nozīmē, tajā skaitā vienlaicīgi pārraidīto teletekstu. Tas neatbilst uz azartspēļu darbībām, kas ietver likmes ar naudas vērtību, tostarp izlozes un derības."</p>

Pamatojums

Tieši tehniskās konverģences dēļ, kas arvien biežāk izraisa arī satura konverģenci, nav mērķtiecīgi direktīvu attiecināt tikai uz tādiem informācijas nesēju pakalpojumiem, kuru galvenais mērķis ir kustīgu attēlu (ar skaņu vai bez tās) izplatīšana. Gluži otrādi, lai nepieļautu konkurences izkropļojumus, no 3.d līdz h pantam noteiktos minimālos standartus ir lietderīgi attiecināt uz visiem informācijas nesēju pakalpojumiem, kuri izplata arī kustīgus attēlus. Pirmkārt, tas pamatojams ar apstākli, ka aizvien nenoteiktāka kļūst robeža starp tādiem informācijas nesēju pakalpojumiem, kuru galvenais mērķis ir kustīgu attēlu (ar vai bez skaņas) piedāvāšana, un tādiem informācijas nesēju pakalpojumiem, kuriem kustīgu attēlu (ar skaņu vai bez tās) lietošana ir papildu darbības forma (piemēram, elektroniskā prese vai radio apraide ar tīmekļa palīdzību). Nav skaidrs arī, kādēļ uz informācijas nesēju pakalpojumiem, kuru mērķis ir ne tikai kustīgu attēlu, bet tikpat lielā mērā arī vai galvenokārt skaņas un tekstuālas informācijas izplatīšana, netiek attiecināti minimālie standarti jaunatnes un cilvēka cieņas aizsardzības jomā, bet uz tiem paredzēts attiecināt tikai saimniecisko tiesību noteikumus, piemēram, direktīvu par elektronisko tirdzniecību.

Direktīva jāattiecinā arī uz teletekstu, kas tiek pārraidīts vienlaicīgi ar audiovizuālo informācijas nesēju pakalpojumiem. Pašreiz spēkā esošā direktīva jau attiecas uz teletekstu. Tāpēc 1. panta a) apakšpunktā būtu tieši jāmin vienlaikus pārraidītais teleteksts.

Sabiedrības drošības un kārtības, kā arī noziedzības ierobežošanas un patērētāju aizsardzības apsvērumu dēļ azartspēļu nozare nav parasta tautsaimnieciska darbība. Tāpēc saskaņā ar direktīvas par elektronisko tirdzniecību noteikumiem arī direktīvā par audiovizuālo informācijas nesēju pakalpojumiem jānorāda, ka tās noteikumi pārrobežu darbības veicināšanai neattiecas uz jebkāda veida azartspēlēm. Kaut arī direktīvā par audiovizuālo informācijas nesēju pakalpojumiem azartspēles netiek īpaši pieminētas, ir iespējams, ka attiecinot direktīvu arī uz nelineārajiem audiovizuālajiem pakalpojumiem, tā tiks piemērota arī attiecībā uz azartspēļu pakalpojumiem. Tāpēc 1. panta a) apakšpunkts ir jāpapildina, tajā iekļaujot norādi par direktīvas nepiemērošanu attiecībā uz azartspēļu pakalpojumiem, līdzīgi kā direktīvas par elektronisko tirdzniecību 1. panta 5. punktā.

2. ieteikums

2. punkts, 1. panta c) apakšpunkta pārstrādātā redakcija

Komisijas priekšlikuma teksts	RK ierosinātie grozījumi
<p>1. panta c) apakšpunkts</p> <p>“c) televīzijas raidījumu veidošana un apraide ir lineārs audiovizuālo informācijas nesēju pakalpojums, kurā informācijas nesēju pakalpojumu sniedzējs nosaka laiku, kad pārraidīs īpašu raidījumu, un sastāda raidījumu programmu;”</p>	<p>1. panta c) apakšpunkts</p> <p>“c) <u>“televīzijas raidījumu veidošana un apraide” ir lineārs audiovizuālo informācijas nesēju pakalpojums, kurā informācijas nesēju pakalpojumu sniedzējs nosaka laiku, kad pārraidīs īpašu raidījumu, un sastāda raidījumu programmu; “lineārs pakalpojums” (piem., televīzijas pārraide) ir audiovizuālo informācijas nesēju pakalpojums, kas izpaužas kā televīzijas pārraižu nekodēta vai kodēta sākotnējā izplatīšana nenoteiktam skaitam iespējamo skatītāju, kuriem vienlaikus tiek pārraidīti vai izplatīti tie paši attēli neatkarīgi no attēlu pārraides tehnoloģijas.”</u></p>

Pamatojums

Eiropas Kopienų Tiesas spriedumā *Mediakabel* lietā sniegtais jēdziens “televīzijas pārraide” skaidrojums ļauj precizēt jēdziena “lineārais pakalpojums” definīciju. Lai skaidrāk nodalītu “lineāros” un “nelineāros pakalpojumus”, kā nodalīšanas piemēri preambulā būtu jāmin arī tie piemēri, kurus Eiropas Komisija pati minējusi direktīvas projekta pamatojumā (skat. dokumenta COM 2005/646, kurā sniegts šis pamatojums, 5. punktu) un 2006. gada februāra neoficiālajā dokumentā.

3. ieteikums

2. punkts 1. panta h) apakšpunkta pārstrādātā redakcija

Komisijas priekšlikuma teksts	RK ierosinātie grozījumi
<p>1. pants h) apakšpunkts</p> <p>“h) “aplīnku reklāma” ir preču ražotāja vai pakalpojumu sniedzēja preču, pakalpojumu, nosaukuma, preču zīmes vai nodarbošanās atveidojums vārdos vai attēlos raidījumos, ja raidorganizācija šādu atveidojumu domājusi reklāmas nolūkiem un tas varētu maldināt auditoriju savas būtības dēļ. Šāds atveidojums uzskatāms par apzinātu jo īpaši tad, ja tas ir par samaksu vai citādu atlīdzību;”</p>	<p>1. pants h) apakšpunkts</p> <p>“h) “aplīnku reklāma” ir preču ražotāja vai pakalpojumu sniedzēja preču, pakalpojumu, nosaukuma, preču zīmes vai nodarbošanās atveidojums vārdos vai attēlos raidījumos, ja <u>raidorganizācija audiovizuālo informācijas nesēju pakalpojumu sniedzējs šādu atveidojumu domājusi</u> reklāmas nolūkiem un tas varētu maldināt auditoriju savas būtības dēļ. Šāds atveidojums uzskatāms par apzinātu jo īpaši tad, ja tas ir par samaksu vai citādu atlīdzību <u>vai ja kādai precei, pakalpojumam, nosaukumam vai nodarbošanās veidam tiek pievērsta nepamatoti liela uzmanība. Nepamatoti lielas uzmanības pievēršana pieļaujama vienīgi tad, ja tā pamatojama ar raidījuma veidošanas redakcionālajām prasībām, it īpaši, kad tas nepieciešams dzīves īstenības atspoguļošanai.”</u>”</p>

Pamatojums

Tā kā direktīvas piemērošanas joma tiek paplašināta, aplinkus reklāmas aizliegums jāattiecina ne tikai uz raidorganizācijām, bet arī uz visiem audiovizuālo informācijas nesēju pakalpojumu sniedzējiem. Tāpēc 1. panta h) apakšpunktā vārds "raidorganizācijas" jāaizstāj ar "audiovizuālo informācijas nesēju pakalpojumu sniedzēji".

Ir jāprecizē aizliegtās aplinku reklāmas definīcija 1. panta h) apakšpunktā, atsaucoties uz Eiropas Komisijas skaidrojošā paziņojuma par televīzijas reklāmu 33. punktu (nepamatoti lielas uzmanības pievēršanas pazīmes). Tajā, paplašinot 3.h panta 1. punktu, tiek precīzi definēti stingrie nosacījumi, kādos pieļaujama produktu izvietošana audiovizuālajos raidījumos.

4. ieteikums

4. punkts jauns c) apakšpunkts

Komisijas priekšlikuma teksts	RK ierosinātie grozījumi
	c) <u>Direktīvas 2.a pantam tiek pievienots 4. punkts:</u> <u>"Dalībvalstis var vērsties pret nelineāro pakalpojumu sniedzējiem, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2000/31/EK (elektroniskās tirdzniecības direktīva) 3. panta 3.–5. punktu un 12. panta 3. punktu."</u>

Pamatojums

Reģionu komiteja atbalsta to, ka direktīvas pamatā ir izcelsmes valsts princips. Taču dalībvalstīm būtu jāsauglabā iespēja aizliegt labēji ekstrēmistiska satura informācijas izplatīšanu. Attiecīgā satura informācijas izplatīšanas gadījumā dalībvalsts var vērsties pret lineāro pakalpojumu sniedzējiem, pamatojoties uz 2.a panta 2. punkta a) apakšpunktu, taču nelineāro pakalpojumu gadījumā regulējumā rastos "sprauga", jo pēc direktīvas par audiovizuālo informācijas nesēju pakalpojumiem pieņemšanas vairs nepastāvētu līdzšinējās ierobežotās iespējas, kuras nodrošināja elektroniskās tirdzniecības direktīva. Tāpēc jāparedz iespējas, ka dalībvalstis var aizliegt nelineāro pakalpojumu sniedzējiem atbilstoša satura informācijas izplatīšanu, kā to līdz šim pieļāva elektroniskās tirdzniecības direktīva. Tāpēc 2.a pantam jāpievieno 4. punkts, kurā skaidri jānorāda, ka dalībvalstis var vērsties pret nelineāro pakalpojumu sniedzējiem, pamatojoties uz elektroniskās tirdzniecības direktīvas 3. panta 3.–5. punktu un 12. panta 3. punktu.

5. ieteikums

5. punkts 3. panta 3. punkta pārstrādātā redakcija

Atzinuma projekts	Grozījums
"3. panta 3. punkts Dalībvalstis veicina kopregulēšanas režīmus šīs direktīvas koordinētajās jomās. Šos režīmus plaši atzīst galvenās ieinteresētās personas, un šie režīmi nodrošina efektīvu ieviešanu."	"3. pants 3. punkts "Lai transponētu un īstenotu šīs direktīvas nosacījumus, D dalībvalstis veicina pašregulēšanas un kopregulēšanas sistēmas režīmus šīs direktīvas koordinētajās jomās. Šos režīmus Minētās sistēmas jāveido tā, lai attiecīgajā dalībvalstī tās plaši atzīst galvenās ieinteresētās personas; un tiek šie režīmi nodrošināta efektīva ieviešana."

Pamatojums

Arī turpmāk vajadzētu saglabāt iespēju transponēt direktīvu ar pašregulēšanas un paškontroles sistēmu palīdzību. Tādēļ direktīvas reglamentējošajā daļā un uzskatāmības dēļ arī apsvērumos būtu jāpaskaidro, ka tiek ietverta arī pašregulācija, ciktāl tā ir saistīta ar valsts atbildību un atbilstošām valsts iespējām iejaukties. Kopumā jāpaskaidro, ka teiciens "plaši atzīts" attiecas uz plašu atzīšanu attiecīgajā dalībvalstī nevis visā Kopienā.

6. ieteikums

6. punkts, pievienot 3.b pantu

Komisijas priekšlikuma teksts	RK ierosinātie grozījumi
<p style="text-align: center;"><i>"3.b pants</i></p> <p>1. Dalībvalstis nodrošina, ka īsu ziņu reportāžu nolūkā citās dalībvalstīs dibinātas raidorganizācijas ir tiesīgas godīgā, saprātīgā un nediskriminējošā veidā piekļūt sabiedrību ļoti interesējošiem pasākumiem, kurus pārraida to jurisdikcijā esoša raidorganizācija.</p> <p>2. Raidorganizācijas var brīvi izvēlēties īsus izvilkumus no ziņu reportāžām, izmantojot raidorganizācijas pārraidīto signālu un norādot vismaz ziņu avotu."</p>	<p style="text-align: center;"><i>"3.b pants</i></p> <p>1. Dalībvalstis nodrošina, ka īsu ziņu reportāžu nolūkā citās dalībvalstīs dibinātas raidorganizācijas <u>vai raidorganizācijas, kuru raidījumi notiek kādā no mazākumtautību valodām</u>, ir tiesīgas godīgā, saprātīgā un nediskriminējošā veidā piekļūt sabiedrību ļoti interesējošiem pasākumiem, kurus pārraida to jurisdikcijā esoša raidorganizācija.</p> <p>2. Raidorganizācijas var brīvi izvēlēties īsus izvilkumus <u>vai nu no ziņu reportāžām, izmantojot raidorganizācijas pārraidīto signālu un norādot vismaz ziņu avotu, vai arī saskaņā ar dalībvalsts tiesībām pārraidīšanas nolūkā pašas saņemt piekļuvi notikuma vietai.</u>"</p>

Pamatojums

Lai veicinātu reģionālo un kultūras daudzveidību, ir ļoti svarīgi, lai arī vietējās raidorganizācijas, kuru radījumi notiek kādā no mazākumtautību valodām, varētu atspoguļot notikumus, par kuriem ir liela sabiedrības interese. Situāciju, kādā atrodas minētās raidorganizācijas, var salīdzināt ar situāciju, kādā atrodas citā dalībvalstī dibinātas raidorganizācijas.

Viedokļu daudzveidības aspektā noteikums par tiesībām piekļūt tikai esošajam pārraides signālam ir nepietiekams. Saskaņā ar direktīvu dalībvalstīm vajadzētu ļaut pašām lemt, vai tās ieskir īsu ziņu reportāžu tiesības ar fiziskas piekļuves palīdzību vai, izmantojot signālu. Tādēļ 3. b panta 2. punkts ir jāpapildina ar fiziskas piekļuves tiesībām saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem.

7. ieteikums

6. punkts 3.e) pants

Atzinuma projekts	Grozījums
<p>“3.e) pants</p> <p>Dalībvalstis ar atbilstīgiem līdzekļiem nodrošina, ka to jurisdikcijā esošo pakalpojumu sniedzēju nodrošinātie audiovizuālo informācijas nesēju pakalpojumi un audiovizuālie komerciālie paziņojumi nesatur kūdīšanu uz naidu, pamatojoties uz dzimuma, rasu vai etnisku izcelsmi, reliģiju vai ticību, invaliditāti, vecumu vai seksuālo orientāciju.”</p>	<p>“3.e) pants</p> <p>Dalībvalstis ar atbilstīgiem līdzekļiem nodrošina, ka to jurisdikcijā esošo pakalpojumu sniedzēju nodrošinātie audiovizuālo informācijas nesēju pakalpojumi un audiovizuālie komerciālie paziņojumi nesatur kūdīšanu uz naidu, pamatojoties uz dzimumu, rasi, vai etnisko izcelsmi, reliģiju vai ticību, invaliditāti, vecumu vai seksuālo orientāciju, vai citā veidā neaizskar cilvēka cieņu.”</p>

Pamatojums

Vienota aizsardzības standarta saglabāšanas nolūkā jācenšas panākt saskaņošanu ar primārajiem tiesību aktiem, t.i., Eiropas Kopienų dibināšanas līguma 13. pantu. Turklāt jebkurā gadījumā pantā ir jāiekļauj visaugstākā aizsargājamā vērtība, cilvēka cieņa, kā tas ir noteikts arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 1. pantā.

8. ieteikums

6. punkts, pievienot 3.h pantu

Komisijas priekšlikuma teksts	RK ierosinātie grozījumi
<p>“3.h pants</p> <p>1. Audiovizuālo informācijas nesēju pakalpojumi, kuri tiek sponsorēti vai kuros ietverta produktu izvietošana, atbilst šādām prasībām:</p> <p>(...)</p> <p>c) skatītājiem jābūt skaidri informētiem par sponsorēšanas nolīguma un/ vai produktu izvietošanas eksistenci. Sponsorētās programmas ir skaidri jāidentificē, norādot sponsora nosaukumu, logotipu un/ vai citu simbolu, piemēram, atsauci uz produktu(-iem) vai pakalpojumu(-iem) vai tā (to) atšķirības zīmi raidījumiem piemērotā veidā raidījumu sākumā, laikā un/ vai beigās. Raidījumi, kuros ir produktu izvietošana, ir pienācīgi jānorāda raidījuma sākumā, lai izvairītos no jebkuras skatītāja maldināšanas.</p> <p>(...)</p> <p>4. Ziņas un aktuālo notikumus nedrīkst sponsorēt un tajos nedrīkst ietvert produktu izvietošana. Audiovizuālo informācijas nesēju pakalpojumu bērniem paredzētos raidījumus un dokumentālajos darbos nedrīkst ietvert produktu izvietošana.”</p>	<p>“3.h pants</p> <p>1. Audiovizuālo informācijas nesēju pakalpojumi, kuri tiek sponsorēti vai kuros ietverta produktu izvietošana, atbilst šādām prasībām:</p> <p>(...)</p> <p>c) skatītājiem jābūt skaidri informētiem par sponsorēšanas nolīguma un/ vai produktu izvietošanas eksistenci. Sponsorētās programmas ir skaidri jāidentificē, norādot sponsora nosaukumu, logotipu un/ vai citu simbolu, piemēram, atsauci uz produktu(-iem) vai pakalpojumu(-iem) vai tā (to) atšķirības zīmi raidījumiem piemērotā veidā raidījumu sākumā, laikā un/ vai beigās. Raidījumi, kuros ir produktu izvietošana, ir <u>pienācīgi skaidri jānorāda raidījuma sākumā, raidījuma laikā un arī beigās</u>, lai izvairītos no jebkuras skatītāja maldināšanas.</p> <p>(...)</p> <p>4. Ziņas un aktuālo notikumus nedrīkst sponsorēt un tajos nedrīkst ietvert produktu izvietošana. Audiovizuālo informācijas nesēju pakalpojumu bērniem paredzētos raidījumus un dokumentālajos darbos nedrīkst ietvert produktu izvietošana. Produktu izvietošana drīkst ietvert tikai kinematogrāfiskos darbos un televīzijas filmās, kā arī tādos izklaides seriālos, kas nav paredzēti bērniem.”</p>

Pamatojums

Atšķirībā no līdzšinējās tiesiskās situācijas direktīvas projektā pirmo reizi pieļauta produktu izvietošana komerciāla rakstura audiovizuālās komunikācijas formās. Līdz šim stingrie reklāmas un raidījumu nošķiršanas noteikumi ir pārāk atviegloti. Risks, ko minētā atvieglošana rada raidījumu autonomijai un redakcionālajai neatkarībai, netiek pietiekami ņemts vērā. Direktīvas projektā gan netiek pieļauta produktu izvietošana noteiktos raidījumos. Minētais aizliegums tomēr attiecas tikai uz ziņu raidījumiem, raidījumiem par aktuālām norisēm, bērnu un dokumentālajām filmām. Tādējādi produktu izvietošana ir atļauta, piemēram, raidījumos par patērētāju tiesībām un par ceļošanu, kā arī raidījumos, kas informē par dažādiem ražojumiem. Radušos risku nespēj novērst arī direktīvas projekta 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta noteikumi. Līdzšinējā prakse ir pierādījusi, ka tās personas, kas izvieto produktus kādā raidījumā, arī ietekmē tā veidošanu. No otras puses, nevar noliegt, ka klasiskās reklāmas iespējas ir ierobežotas un produktu izvietošana zināmā formā, piemēram, mākslas filmās, pastāv jau ilgāku laiku. Tādēļ atbalstāma ir ierobežota produktu izvietošana kino un televīzijas filmās. Jau tagad tajās filmās, kas veidotas, piemēram ASV, regulāri jāsastopas ar produktu izvietošana.

Nemot vērā ievērojamo risku, ko produktu izvietošana rada redakcionālajai neatkarībai, ir lietderīgi paplašināt un precizēt Komisijas priekšlikuma 3. panta 1. punkta c) apakšpunkta noteikumus, kas nosaka, ka skatītāji jāinformē par produktu izvietošana.

9. ieteikums

10. punkts, 11. panta pārstrādātā redakcija

Komisijas priekšlikuma teksts	RK ierosinātie grozījumi
<p>10. Ar šādu tekstu aizstāj 11. pantu:</p> <p style="text-align: center;"><i>“11. pants</i></p> <p>2. Tādu audiovizuālu darbu kā televīzijas filmu (izņemot daudzsēriju filmas, seriālus, vieglus izklaides raidījumus un dokumentālus darbus), kinematogrāfijas darbu, bērnu raidījumu un ziņu raidījumu pārraidīšanu drīkst pārtraukt ar reklāmu un/ vai televēkalu vienu reizi 35 minūšu laikā.</p> <p>Reliģisku raidījumu pārraidīšanas laikā nedrīkst iestarpināt reklāmu vai televēkalu.”</p>	<p>10. Ar šādu tekstu aizstāj 11. pantu:</p> <p style="text-align: center;"><i>“11. pants</i></p> <p>2. Tādu audiovizuālu darbu kā televīzijas filmu (izņemot daudzsēriju filmas, seriālus, vieglus izklaides raidījumus un dokumentālus darbus), un kinematogrāfijas darbu, bērnu raidījumu un ziņu raidījumu pārraidīšanu drīkst pārtraukt ar reklāmu un/vai televēkalu vienu reizi 3530 minūšu laikā.</p> <p>Reliģisku raidījumu, kā arī bērnu un ziņu raidījumu pārraidīšanas laikā nedrīkst iestarpināt reklāmu vai televēkalu.”</p>

Pamatojums

Tāpēc kvantitatīvos reklāmas ierobežojumus ir ieteicams liberalizēt. Taču Komisijas priekšlikums ir jāpapildina un jāparedz reklāmas aizliegums bērnu un ziņu raidījumos. Nepilngadīgo aizsardzības apsvērumu dēļ jānosaka reklāmas aizliegums bērnu raidījumos, jo bērni nespēj pietiekami atšķirt reklāmu no raidījuma un pareizi novērtēt reklāmas jēgu. Reklāmas aizliegums ziņu raidījumos ir nepieciešams, jo tiem ir īpaša nozīme neatkarīga viedokļa veidošanā.

10. ieteikums

20. punkts, pievienot 23.b pantu

Komisijas priekšlikuma teksts	RK ierosinātie grozījumi
<p>20. Iekļauj šādu 23.b pantu:</p> <p style="text-align: center;">“23.b pants</p> <p>1. Dalībvalstis garantē valsts pārvaldes iestāžu neatkarību un nodrošina, ka tās izmanto savas pilnvaras taisnīgi un pārredzami.</p> <p>2. Valsts pārvaldes iestādes nodrošina pārējās iestādes un Komisiju ar informāciju, kas nepieciešama šīs direktīvas noteikumu piemērošanai.”</p>	<p>20. Iekļauj šādu 23.b pantu:</p> <p style="text-align: center;">“23.b pants</p> <p>1. <u>Neskarot dalībvalstu tiesību aktus, kas regulē informācijas nesēju pakalpojumu sniedzēju darbību, dalībvalstis garantē valsts un attiecīgā gadījumā arī reģionālo pārvaldes iestāžu neatkarību un nodrošina, ka tās izmanto savas pilnvaras taisnīgi un pārredzami.</u></p> <p>2. Valsts pārvaldes iestādes nodrošina pārējās iestādes un Komisiju ar informāciju, kas nepieciešama šīs direktīvas noteikumu piemērošanai.”</p>

Pamatojums

Atzinīgi vērtējama valsts pārvaldes iestāžu neatkarība, un tai ir ļoti svarīga nozīme. Taču jautājums par to, kā organizēt plašsaziņas līdzekļu uzraudzību, ir jāatstāj pašu dalībvalstu un reģionu, kuriem ir likumdošanas tiesības, pārziņā. Turklāt 23.b pants nedrīkst ietekmēt sabiedrisko raidorganizāciju stāvokli, un tas nedrīkst pakļaut ārējai kontrolei visas raidorganizācijas. Tas īpaši attiecas uz dažādām dalībvalstīm un reģioniem, kuros saskaņā ar to konstitūciju sabiedriskajām raidorganizācijām ir vairāki īpašnieki, un tas nozīmē, ka minētās organizācijas pakļautas iekšējai kontrolei un ka valsts tiesiskā uzraudzība ir ierobežota.

Grozījuma mērķis ir nodrošināt, lai arī iespējamās reģionālās pārvaldes iestādes, kuras pastāv vai varētu pastāvēt komunikāciju nozarē reģionos ar likumdevēja pilnvarām, kā arī federālajās zemēs vai autonomās kopienās, būtu taisnīgas un pārredzamas. Ar šo grozījumu netiek mainītas valsts iestāžu pilnvaras, bet ar Māstrihtas līgumā nostiprinātā subsidiaritātes principa palīdzību ir jānodrošina, ka arī reģionālās pārvaldes iestādes ir taisnīgas un pārredzamas.

Briselē, 2006. gada 11. oktobrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Michel DELEBARRE

Reģionu komitejas atzinums par tematu "Paplašināšanās pakete 2005" 2005/ELAR/001 un par tematu "Komisijas paziņojums: "Rietumbalkāni ceļā uz ES — stabilitātes nostiprināšana un labklājības celšana""

(2007/C 51/03)

REĢIONU KOMITEJA,

ņemot vērā Komisijas paziņojumu "Rietumbalkāni ceļā uz ES — stabilitātes nostiprināšana un labklājības celšana" (COM(2006) 27 galīgā redakcija),

ņemot vērā Eiropas Komisijas 2006. gada 27. janvāra lēmumu konsultēties ar Reģionu komiteju saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 265.panta 1. punktu,

ņemot vērā priekšsēdētāja 2006. gada 28. februāra lēmumu Ārējo attiecību un decentralizētas sadarbības komisijai uzdot sagatavot atzinumu par Eiropas Komisijas stratēģiju attiecībā uz paplašināšanas procesā sasniegto progresu,

ņemot vērā *Paplašināšanās paketi 2005* (2005/ELAR/001),

ņemot vērā savu atzinumu par tematu "Padomes lēmuma priekšlikums attiecībā uz Eiropas partnerībā ar Horvātiju noteiktajiem principiem, prioritātēm un priekšnoteikumiem," lai pievērstu īpašu uzmanību Stabilitātes un asociācijas procesa (SAP) dalībvalstīm — Albānijai, Bosnijai un Hercegovinai, bijušajai Dienvidslāvijas Republikai Maķedonijai, kā arī Serbijai un Melnkalnei, ieskaitot Kosovu, bet izņemot Horvātiju (*CdR 499/2004 fin*),

ņemot vērā savu atzinumu par tematu "ES reģionālo un vietējo pašvaldību nozīme Rietumbalkānu demokrātizācijas procesā" (*CdR 101/2003 fin*), (¹)

ņemot vērā savu atzinumu par tematu "Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "ES un kandidātvalstu pilsoniskas sabiedrības dialogs"" (*CdR 50/2006 rev. 1*),

ņemto vērā "Kopīgo preses paziņojumu ES/Rietumbalkāni", ko 2006. gada 11. martā pieņēma ES dalībvalstu, kā arī valstu, kas pievienojās ES, kandidātvalstu un Rietumbalkānu potenciālo kandidātvalstu ārlietu ministri Zalcburgā un kurā ir apstiprināta Rietumbalkānu valstu Eiropas perspektīva un atbilstoši 2003. gadā Salonikos notikušās ES augstākā līmeņa sanāksmes rezultātiem apliecināts, ka dalība ES ir galīgais mērķis,

ņemot vērā "Dienvidaustrumu Eiropas stabilitātes paktu", ko 1999. gada 10. jūnijā noslēdza Eiropas Komisija un 40 partnervalstis kā konfliktu novēršanas un Balkānu reģiona atjaunošanas līdzekli;

ņemot vērā 2006. gada 16. martā (²) pieņemto Eiropas Parlamenta rezolūciju attiecībā uz Komisijas stratēģijas dokumentu par paplašināšanos,

atsaucoties uz 2005. gada 22. jūnijā Prištinā pieņemto konferences "Eiropas Savienības vietējo un reģionālo pašvaldību loma demokrātijas nostiprināšanā Rietumbalkānu reģionā galīgo deklarāciju" (*CdR 145/2005*),

ņemot vērā Konstitucionālo lietu un Eiropas pārvaldības un brīvības, drošības un tiesiskuma telpas komisijas (CONST) 2006. gada 17. martā Vīnē (Austrijā) organizētās konferences par tematu "Vietējo un reģionālo pašvaldību ieguldījums mazākumtautību tiesību aizsardzībā un pasākumos, kas vērsti pret diskrimināciju" secinājumus,

atsaucoties uz Eiropas mazo uzņēmumu hartu un ziņojumu par Eiropas Mazo un vidējo uzņēmumu hartas īstenošanu Moldāvijā un Rietumbalkānu valstīs (SEC 2006 (283)),

ņemot vērā atzinuma projektu (*CdR 115/2006 rev. 1.*), ko Ārējo attiecību un decentralizētas sadarbības komisija pieņēmusi 2006. gada 22. jūnijā (ziņotājs: SCHAUSBERGER kgs (AT/ETP)),

(¹) OV C 73, 23.03.2004., 1. lpp.

(²) Brok kga ziņojums, A6-0025/2006.

TĀ KĀ

RK par Horvātiju ir izstrādājusi īpašu atzinumu, šajā atzinumā tiks pievērsta uzmanība pārējām Rietumbalkānu valstīm, t.i., Albānijai, Bosnijai un Hercegovinai, Melnkalnei, Bijušajai Dienvidslāvijas Republikai Maķedonijai, kā arī Serbijai, ieskaitot Kosovu,

66. plenārajā sesijā, kas notika 2006. gada 11. un 12. oktobrī (11. oktobrī sēdē), vienbalsīgi pieņēma šo atzinumu.

1. Reģionu komitejas viedoklis.

1.1 Vispārējās piezīmes.

Reģionu komiteja

1.1.1 **uzskata**, ka Rietumbalkānu valstu turpmākā attīstība ir Kopienas dibināšanas idejai pilnībā atbilstīgs Eiropas kopējs miera projekts, un **uzsver**, ka Rietumbalkānu valstīm pašām uzņemties atbildību un Eiropas Savienībai tām sniedzot atbalstu, šīm valstīm kā neatņemamai Eiropas sastāvdaļai uz ilgu laiku jāklūst par miera, brīvības, drošuma un labklājības zonu;

1.1.2 **uzskata**, ka izpratne par pagātnes notikumiem ir Rietumbalkānu valstu, tautu un etnisko grupu izlīguma priekšnoteikums, un šajā saistībā **uzsver**, ka attiecīgajām valstīm ir pienākums bez ierobežojumiem sadarboties ar Starptautisko kara noziegumu tribunālu bijušajai Dienvidslāvijai (ICTY);

1.1.3 **apliecina**, ka dalība Eiropas Savienībā ietver ne tikai iekšējo tirgu vai personu brīvu kustību, bet vienlīdz lielā mērā arī Eiropas Savienības tautu un valstu kopējās vērtības — cilvēka cieņas ievērošanu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskas valsts principu un cilvēktiesību ievērošanu, tostarp — minoritātēm piederīgu personu tiesību ievērošanu;

1.1.4 **atzinīgi vērtē** politisko un ekonomikas reformu īstenošanas gaitā gūtos panākumus, kas ir Rietumbalkānu valstīm 2003. gadā Salonikos pavērtās un 2006. gada 11. martā Zalcburgā no jauna apstiprinātās Eiropas perspektīvas rezultāts, un **apzinās** valstu Kopienas un Eiropas lielo atbildību pret minētajām valstīm;

1.1.5 **atzinīgi vērtē** to, ka ar Rietumbalkānu valstīm saistīti jautājumi tiek risināti ne tikai visās specializētajās Padomēs, bet arī Vispārējo lietu padomē un to, ka 2006. gada jūnijā paredzēts apkopot rezultātus;

1.1.6 **atzinīgi vērtē** sarunu uzsākšanu par Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu ar Bosniju un Hercegovinu;

1.1.7 **sagaida**, ka sarunas par Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu ar Serbiju nekavējoties tiks turpinātas, tiklīdz Serbija atkal nodrošinās tam nepieciešamos priekšnoteikumus;

1.1.8 **atzinīgi vērtē** sarunu par Stabilitātes un asociācijas nolīgumu uzsākšanu ar Melnkalni 2006. gada 26. septembrī;

1.1.9 **norāda**, ka Rietumbalkānu valstīs — daļēji arī reģionālā un vietējā līmenī — ir ļoti atšķirīgas politiskās un administra-

tīvās struktūras un tradīcijas, šo valstu attīstības līmenis ir ļoti atšķirīgs un ka pārveides, stabilizācijas un demokratizācijas procesā minētajām atšķirībām ir jāvelta pietiekama uzmanība;

1.1.10 **atzīst** darba programmu, ko sagatavojusi Horvātija kā Dienvidaustrumu Eiropas sadarbības procesa (SEEC) prezidējošā valsts no 2006. gada maija līdz 2007. gada maijam; šī procesa virzība galvenokārt ir atkarīga no Dienvidaustrumeiropas valstu konstruktīvas sadarbības, un tas ir svarīgs solis ceļā uz Eiropas perspektīvas īstenošanu šajā reģionā.

1.2 Paplašināšanās principi.

Reģionu komiteja

1.2.1 **uzsver**, ka Rietumbalkānu valstīm pastāv Eiropas perspektīva, kuras galīgais mērķis ir dalība ES, tādēļ pašreizējā diskusija par paplašināšanās vispārējām perspektīvām uz Rietumbalkānu valstīm neattiecas. Paplašināšanās ātrumam ir jāatbilst ES uzņemšanas spējai;

1.2.2 **atzīst** Rietumbalkānu reģiona, atsevišķu valstu un tautu nozīmīgumu, bagātīgumu un vērtīgumu, kas tiks pievienots Eiropas Savienības kopumam;

1.2.3 **apstiprina** savu nostāju, ka ir jāuztur debates par Eiropas Savienības galvenajiem mērķiem un robežām, tostarp — iespējamās sadarbības veidiem ar kaimiņvalstīm (piemēram, kaimiņattiecību politika un privileģētas partnerattiecības). Šajā sakarā valstīm, kurām pašlaik netiek piedāvāts iestāties ES, kā veicinoša stratēģija ir jāpiedāvā iespēja attīstīt skaidri noteiktas Eiropas mēroga ekonomikas, politiskas un stratēģiskas attiecības, kas veicinātu minēto valstu pakāpenisku iesaistīšanu Eiropas politiskajos un ekonomikas procesos;

1.2.4 **atbalsta** Eiropas Parlamenta lūgumu Komisijai līdz 2006. gada 31. decembrim iesniegt ziņojumu par ES uzņemšanas spējas koncepciju, tajā skaitā par Eiropas Savienību raksturojošām iezīmēm un ģeogrāfiskajām robežām, un **pauž gata-vību** sniegt ieguldījumu Eiropas Parlamenta plānotā šim tematam velītā pašiniciatīvas ziņojuma sagatavošanā;

1.2.5 **uzsver** iedzīvotāju atbalsta nozīmīgumu attiecībā uz ES paplašināšanās procesu — turklāt ir jāsaņem gan tās valsts iedzīvotāju atbalsts, kas pievienojas, gan arī atbalsts no pašreizējo ES dalībvalstu iedzīvotājiem; uzsver, ka tam tomēr nav jāklūst par papildu kritēriju uzņemšanai ES;

2. Reģionu komitejas ieteikumi

Reģionu komiteja

2.1. *Stabila demokrātija vietējā un reģionālā līmenī, plurāla sabiedrība.*

2.1.1 **uzsver**, ka ilglaicīgas stabilitātes priekšnoteikums ir demokrātiski leģitīmētu un ar vajadzīgajiem finansiālajiem līdzekļiem apgādātu politisku institūciju un efektīvu pārvaldes iestāžu izveide vietējā un reģionālā līmenī; minētās iestādes nodrošina subsidiaritātes, tuvuma iedzīvotājiem un partnerības principu piemērošanu, kā arī iedzīvotāju cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu;

2.1.2 **uzsver**, ka Stabilizācijas un asociācijas nolīgumi, kuru mērķis ir sagatavot valstu dalību ES, ilgstošā laika posmā var būt sekmīgi vienīgi tādā gadījumā, ja to īstenošanā pastiprināti tiks iesaistītas reģionālās un vietējās pašvaldības;

2.1.3 **iesaka** Rietumbalkānu valstīm parakstīt un ratificēt⁽³⁾ Eiropas Pamatkonvenciju par pārrobežu sadarbību, Eiropas Reģionālo vai minoritāšu valodu hartu un Eiropas Vietējo pašvaldību hartu, kā arī nodrošināt to atbilstīgu piemērošanu; atbilstīgi ir jāpiemēro arī Vispārējā konvencija par nacionālo minoritāšu aizsardzību;

2.1.4 **aicina** Rietumbalkānu valstis pārbaudīt to saistību izpildi, ko tās uzņēmas 2004. gada 24. — 25. oktobrī Zagrebā notikušajā Dienvidaustrumu Eiropas reģionālajā ministru konferencē par efektīvu demokrātisku pārvaldību vietējā un reģionālā līmenī, un sagatavoties izpildes procesa konferencei, kas atbilstoši Dienvidaustrumu Eiropas Stabilitātes paktam un Eiropas Padomes aizbildnībā 2006. gada 8. — 9. novembrī notiks Skopjē (Bijušajā Dienvidslāvijas Republikā Maķedonijā);

2.1.5 **aicina** Rietumbalkānu valstis atbilstoši subsidiaritātes principam stiprināt vietēja līmeņa pārvaldību, izstrādāt tam nepieciešamo tiesisko regulējumu, kā arī reģioniem un pašvaldībām piešķirt tām uzticēto (plašāko) uzdevumu veikšanai vajadzīgos līdzekļus;

2.1.6 **aicina** Rietumbalkānu valstu reģionu un vietējo pašvaldību vadību un apvienības sadarboties un attīstīt “jaudas palielināšanas” iniciatīvas un programmas, kas nepieciešamas reģioniem un vietējām pašvaldībām, lai tās spētu efektīvi veikt savas funkcijas; **atzinīgi vērtē** Eiropas Padomes īstenoto iniciatīvu, kas saistīta ar vietējo pašvaldību reformas ekspertu centra izveidošanu, un aicina Komisiju izvērtēt iespēju izveidot partnerību ar minēto centru nolūkā efektīvi īstenot tā palīdzības programmas;

2.1.7 **ierosina** veicināt un darīt iespējamu visu etnisko grupu un iedzīvotāju grupu, jo īpaši mazākumtautību, dalību sabiedriskajā dzīvē, visās politiskajās iestādēs, administratīvajās struktūrās un publiskajos uzņēmumos, kā arī aicina stiprināt kopieni

⁽³⁾ Pārskats par ratifikācijas gaitu atrodams Eiropas Padomes Līgumu biroja tīmekļa vietnē:
<http://conventions.coe.int>.

dialogu un sadarbību (jo īpaši reģionos ar jauktu etnisko sastāvu), kā arī izstrādāt un īstenot tam atbilstošus vidēja termiņa stratēģijas plānus;

2.1.8 **iesaka** izmantot dalībvalstu reģionu pieredzi cilvēktiesību ievērošanas un mazākumtautību tiesību aizsardzības politiku īstenošanā; ilgstošā laika posmā efektīvs var būt vienīgi tāds juridiskais pamats un tādas politikas, kas tiek piemērotas salīdzinoši mazā teritorijā un ko atbalsta iedzīvotāji;

2.1.9 ar iestāšanos ES saistīto procesu **uzskata** par ievērojamu stimulu atšķirīgu etnisko grupu kopīgas jeb līdzāspastāvēšanas pieņemšanai; **norāda**, ka, risinot ar etniskajām grupām saistītus jautājumus, sarežģītās juridiskās situācijas un atšķirīgās apdzīvotības struktūras dēļ katrā atsevišķajā gadījumā ir vajadzīga individuāla pieeja.

2.1.10 **uzskata**, ka nolūkā ilgtspējīgi izmantot Eiropas Savienības ieguldītos līdzekļus **obligāti** ir jāiesaista Rietumbalkānu valstu reģioni, vietējās pašvaldības un to apvienības visu Kopienas programmu sagatavošanā un īstenošanā, kā arī minētajiem reģioniem un organizācijām ir jāpiešķir to administratīvajai darbībai atbilstīga (līdz)atbildība; **norāda**, ka Eiropas Savienība ir piešķirusi līdzekļus (aptuveni 5,4 miljardu EUR apjomā no 2000. līdz 2006. gadam) politisko un ekonomikas reformu atbalstam; **uzsver**, ka ir svarīgi turpināt sniegt finansiālu atbalstu, lai konsolidētu un turpinātu partnerattiecības, šo finansiālo atbalstu piešķirot tādiem veiktspējas uzlabošanas pasākumiem, kuros pirmām kārtām tiek izmantots pirmspievienošanās palīdzības instruments un **sagaida**, ka nākamajā finanšu periodā no 2007. līdz 2013. gadam Rietumbalkānu valstīm atkal tiks piešķirta atbilstīga dotācija;

2.1.11 **atbalsta** reģionālo un vietējo pašvaldību pārstāvju un RK dialoga veicināšanu, **apstiprina** savu gatavību (piemēram, kopīgās padomdevējās komitejās valstīm, kas varētu iestāties ES) sniegt konkrētu ieguldījumu institūciju izveidē un reģionu nacionālo apvienību un vietējo pašvaldību administratīvās darbības stiprināšanā, **uzskata**, ka ir jāapmierina Rietumbalkānu valstu reģionu un vietējo pašvaldību vēlme saņemt no dalībvalstīm informāciju par pārvaldes praksi, konsultēties par īstenojamajām politikām un saņemt tehnisku palīdzību;

2.1.12 **aicina** tādu reģionālo augstskolu izveidē, kuru specializācija ir valsts pārvaldes reformu jautājumi, (COM (2006) 27, 11. lpp. (dokumenta versijā latviešu valodā)) iesaistīt RK, dalībvalstu reģionus, kā arī tādas izglītības iestādes⁽⁴⁾ un Eiropas reģionālās organizācijas (piemēram, Eiropas pierobežas reģionu darba grupa), kam ir atbilstīga pieredze; **iesaka** izglītības programmās iekļaut arī tādus tematus kā “decentralizācija un reģionalizācija”, “reģionālo un vietējo pašvaldību izveide un pārvaldība”, “pārrobežu un starpreģionu sadarbība”, kā arī “daudzveidības pārvaldība” (*diversity-management*);

⁽⁴⁾ Skatīt, piemēram, mācību kursus Grācas universitātes Dienvidaustrumeiropas kompetenču centrā (Tiesību zinātņu maģistrs Dienvidaustrumeiropas tiesībās un Eiropas integrācijas jautājumos (*Master in South East European Law and European integration*)), mācību kursus Trento, Rēgensburgas, Budapeštas un Laibahas universitātēs (Eiropas maģistrs salīdzinošajā vietējā attīstībā (*Joint European Master in Comparative Local Development*)), mācību kursus Eiropas Akadēmijā Bocenā, Grācas universitātē un Eiropas Publiskās administrācijas institūtā (Maģistrs Eiropas integrācijas un reģionālajos jautājumos (*Master in European Integration and Regionalism*)), kā arī pēcdiploma mācību kursus “Eiropas integrācija” Belgradas, Nis un Novi Sad universitātēs, piedaloties Komo, Frankfurtes pie Oderas, Gorīcijas, Mariboras un Zālcburgas universitātēm (Tempus CD_JEP-190104-2004).

2.1.13 **atbalsta** Stabilitātes pakta 2006. gada 30. maija "reģionālā apaļā galda" (Belgradā) rezultātus, kam atbilstoši dalībnieki vienojās uzņemties atbildību par jaunu reģiona ietvaros īstenotu sadarbības sistēmu; **pauž gatavību** līdzdarboties reģionālajā sadarbības padomē (RCC), kas izveidota Stabilitātes pakta vietā un darbosies no 2008. gada, kā arī dalīties reģionālajā un vietējā līmenī gūtajā pieredzē.

2.2 Pārrobežu un starpreģionu sadarbība.

Reģionu komiteja

2.2.1 **uzskata**, ka Rietumbalkānu reģionu un municipalitāšu politiskā, kultūras un ekonomiskā pārrobežu sadarbība, kā arī to pārrobežu sadarbība sociālajā jomā var veicināt ne tikai vietējā un valsts līmeņa ekonomikas izaugsmi, bet arī konkrētā veidā palīdzēt uzlabot savstarpējo sapratni un uzticēšanos reģionā, kā arī izvairīties no etniskiem konfliktiem;

2.2.2 **aicina** Eiropas Savienības reģionālās un vietējās pašvaldības vadību ar mērķsadarbības (*Twinning*) projektu (^(?)), apmaiņas programmu un semināru palīdzību pastiprināti dalīties konkrētā pieredzē ar Rietumbalkānu valstu reģionālajām un vietējām pašvaldībām, kā arī reģionālā un vietējā līmeņa politiķiem; šajā sakarā īpaši noderīga var izrādīties tādu reģionu un vietējo pašvaldību pieredze, kas ES pievienojās 2004. gadā; **aicina** Komisiju ar valstu kontaktpunktu starpniecību dalībvalstu reģionus un vietējās pašvaldības intensīvi iepazīstināt ar Eiropas Savienības pašreizējiem mērķsadarbības projektiem;

2.2.3 **ierosina** ieguldīt konkrētas veiktspējas uzlabošanā (*capacity-building*) pieredzes apmaiņas rezultātus, kas gūti, tiekoties Eiropas reģionālo un municipālo organizāciju, kā arī vietējo un reģionālo pašvaldību vēlētajiem pārstāvjiem, pārvaldes ekspertiem un zinātniekiem no ES un Rietumbalkānu valstīm un **atsaucas uz** Eiropas Padomes (^(?)) 2005. gada septembrī izdoto rokasgrāmatu par demokrātiju vietējā līmenī (*Toolkit of Local Government Capacity-Building Programmes*), kā arī Eiropas pierobežas reģionu darba grupas (EPRDG) izstrādāto "Pārrobežu sadarbības praktisko rokasgrāmatu", ko Eiropas Komisija ir publicējusi deviņās valodās;

2.2.4 **aicina** Tehniskās palīdzības informācijas apmaiņas biroju TAIEK, kas Rietumbalkānu reģionā sāka darboties 2004. gadā, savus pakalpojumus piedāvāt ne tikai valstu centrālajām pārvaldes iestādēm un uzņēmumu savienībām, bet šo piedāvājumu intensīvi izvērst arī reģionos, vietējās pašvaldībās un to apvienībās;

2.2.5 **uzsver** Rietumbalkānu valstu reģionu un vietējo pašvaldību atbildību par pārvietoto personu atgriešanos un viņu iekārtošanu, izglītošanu, nodarbināšanu un integrāciju; **uzskata**, ka šajā jomā ir **jāpastiprina** starpreģionu sadarbība un ka ir jāņem vērā citu valstu, reģionu un vietējo pašvaldību pieredze;

(?) Tas attiecas uz tādu valsts, reģionālās un municipālās pārvaldes ekspertu deleģēšanu, kas Rietumbalkānu valstu pārvaldes iestāžu konkrētās darbības vietās dalītos savā pieredzē. Šāda prakse ir bijusi ļoti veiksmīga, pirms 2004. gada jaunām dalībvalstīm gatavojoties pievienoties ES.

(?) Vietējās un reģionālās demokrātijas pastāvīgā komiteja.

2.2.6 **uzskata**, ka paredzamais jaunais režīms attiecībā uz vietējo pierobežas satiksmi uz dalībvalstu ārējām robežām būs sekmīgs (COM 2005(56), 2005. gada 23. februāris), un **iesaka** ar Eiropas Padomes (^(?)) starpniecību attiecīgu režīmu noteikt arī starp Balkānu valstīm (^(*));

2.2.7 **aicina** Komisiju izmantot RK locekļu, kā arī reģionu un vietējo pašvaldību valsts mēroga un Eiropas mēroga apvienību pieredzi, lai veicinātu reģionu, pašvaldību un pilsētu partnerattiecības;

2.2.8 **uzskata**, ka pārrobežu sadarbība ir moderns mazākumtautību tiesību aizsardzības līdzeklis un **atsaucas uz** Vispārējās konvencijas par nacionālo minoritāšu aizsardzību 17. pantu.

2.3 Ekonomika un nodarbinātība.

Reģionu komiteja

2.3.1 **uzskata par pareizu**, ka ES iestādes ekonomikas reformu īstenošanas gaitā īpašu uzmanību pievērš bezdarba līmeņa samazināšanai, sociālās atstumtības un diskriminācijas novēršanai, kā arī sociālā dialoga veicināšanai, jo vienlaicīgi ar politisko reformu īstenošanu ir jārisina arī ekonomikas un sociālās politikas problēmas (vāji attīstītas tautsaimniecības, augsts bezdarba līmenis, nepietiekama sociāla kohēzija);

2.3.2 **uzskata**, ka tādēļ Rietumbalkānu valstīs, iesaistot to reģionus un vietējās pašvaldības, ir **nepieciešams** izstrādāt un īstenot reģionālas ekonomikas un nodarbinātības koncepcijas, kuru mērķis ir ilgtspējīga ekonomikas atjaunošana, radot darba vietas reģionos, kā arī pārrobežu saiknes veidošana;

2.3.3 **iesaka** — atbilstīgi reģionālo un vietējo pašvaldību kompetencei un pamatojoties uz attiecīgajā jomā jau īstenotām pozitīvām iniciatīvām, — attīstīt vai izveidot padomdevējas iestādes (kur tie vēl nepastāv), kuru uzdevums būtu sniegt pamatinformāciju par uzņēmumiem un uzņēmējdarbību, kā arī veicināt iedzīvotāju uzņēmējdarbības iniciatīvu īpaši jaunatnes vidū (SEC(2006) 283), lai attīstītu ilgtspējīgas mazu un vidēju uzņēmumu struktūras, tādējādi ievērojami veicinot bezdarba līmeņa samazināšanos;

2.3.4 **aicina** atbalstīt vietējās un reģionālās iestādes to darbā, kas saistīts ar elektroniskās saziņas uzlabošanu, kā arī ar elektronisko pieeju nozīmīgai ekonomikas informācijai (konsultācijas, pieteikuma iesniegšana, informācija par tiesībām un nodokļiem), tādējādi veicinot vietēja un reģionāla mēroga ekonomikas struktūras izveidi;

(?) Eiropas Padomes Ministru komitejas deklarācijā, kas pieņemta 2003. gada 6. novembrī *Chisinau*, ir prasīts noslēgt "reģionālas vienošanās" vairākās jomās. Sarunas norisinās sekmīgi un to gaita atbilst ES izvirzītajiem uzdevumiem.

(*) Vērtīgs diskusijas pamats ir Eiropas pierobežas reģionu darba grupas izstrādātie "Ieteikumi attiecībā uz pārrobežu drošību un sadarbību pie turpmākajām ES ārējām robežām atbilstoši Šengenas līgumam".

2.3.5 **ierosina** vietējā un reģionālā līmenī turpināt attīstīt informācijas un uzņēmumu veicināšanas sistēmas; **ierosina** izveidot pētniecības un attīstības, kā arī apmācības un izglītības reģionālās platformas, lai nākotnē būtu iespējams risināt intelektuālā darbaspēka emigrācijas problēmu.

2.4 Izglītība un kultūra.

Reģionu komiteja

2.4.1 **uzskata**, ka jāizmanto "TEMPUS" programmas īstenošanas gaitā gūtā pieredze — minētajā programmā pasākumiem Rietumbalkānu reģionā no 2001. līdz 2005. gadam bija paredzēti 83 miljoni *euro*, ik gadus piedāvājot iespēju līdz pat 250 studentiem studēt citās valstīs, kā arī vairāk nekā 1000 mācību spēkiem — piedalīties kvalifikācijas celšanasursos; Komiteja uzskata, ka jāturpina uzlabot lauku reģionu iedzīvotāju iespējas iesaistīties programmā "JAUNATNE";

2.4.2 **iesaka** Komisijai programmā *Erasmus Mundus* noteikt īpašu "logu", kam atbilstoši reģiona studentiem Eiropas maģistra studiju ietvarā ir iespēja piedalīties pēcdiplomaursos (jo īpašiursos, kuros piedalās dalībnieki no daudzām valstīm un tiek veikta starptautiska prakse). Komiteja uzskata, ka šāda piedēja veicina abpusēju kultūras izpratni un ekonomisku attiecību attīstību;

2.4.3 **uzskata**, ka divpusējam izziņas procesam ir svarīga nozīme. Ieguvējiem ir jābūt ne tikai Rietumbalkānu valstu iedzīvotājiem, kam ir iespēja studēt ES valstīs, bet arī ES iedzīvotājiem, kuri ir jāmudina studēt Rietumbalkānu valstīs;

2.4.4 **uzskata**, ka dalībvalstīs ir jāievieš studentu un mācību spēku uzturēšanās nosacījumu atvieglojumi, par kuriem jau ir paziņots, un ka tas jā dara, lai jaunajai paaudzei pavērtu Eiropas perspektīvu; **norāda** uz iekārtojumiem vīzu izsniegšanas atvieglojumiem pirmām kārtām studentiem;

2.4.5 **aicina** Komisiju kultūras un arhitektūras pieminekļu restaurācijā un atjaunošanā iesaistīt reģionālās un vietējās pašvaldības — gan koncepcijas izstrādē, gan arī plānošanā un plānu īstenošanā;

2.4.6 **norāda**, ka šī reģiona kultūras tūrisma potenciāls ir ekonomikas attīstības instruments, un tādēļ veicina pašreizējos centienus, kas veltīti arhitektoniskā un kultūras mantojuma saglabāšanai arī lauku rajonos;

2.4.7 **uzsver**, ka sadarbībai mākslas un kultūras jomā ir liela nozīme ilgtermiņa stabilizācijas gaitā, kā arī Rietumbalkānu valstu iesaistīšanā Eiropas Savienības sadarbības projektos mākslas un kultūras jomā;

2.4.8 **vēlas radīt impulsu** pārdomām par e-Balkānu portāla izveidošanu, kas būtu dialoga un sadarbības papildu platforma (galvenokārt Rietumbalkānu reģiona jauniešiem). Šāda veida portāls veicinātu apmaiņu ne tikai apmācības un izglītības jomās, bet arī tiešu sociālu un kultūras apmaiņu.

2.5 Dažādas politikas jomas.

Reģionu komiteja

2.5.1 **atgādina** vietējām un reģionālām pašvaldībām par to atbildību, kas saistīta ar atļauju piešķiršanu galvenajās tūrisma zonās, un atgādina, ka šajā sakarā tās ir atbildīgas arī par ilgtspējīgu dabai nekaitīgu un kvalitatīvu tūrisma attīstību nākotnē;

2.5.2 **aicina** Komisiju, piemērojot Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (*IPA*), kas aizstāj pastāvošās pirmspievienošanās un *CARDS* regulas^(*), ņemt vērā *CARDS* programmas novērtējumu, kurā tiek skaidri izteikta prasība efektīvāk decentralizēt minētās programmas plānošanu un pārvaldību. *CARDS* reģionālā dimensija ir samērā vāji attīstīta, tai trūkst stratēģiskas vadības un vietējie partneri to raksturo kā nepieejamu. Minētā kritika ir jāņem vērā Rietumbalkānu valstu tālākas attīstības gaitā;

2.5.3 **aicina** Rietumbalkānu valstis to īstenojamās reformās ņemt vērā Eiropadomes 2006. gada 23. un 24. martā atjauninātos Lisabonas stratēģijas mērķus un minēto reformu plānošanā un īstenošanā iesaistīt reģionālā un pašvaldību līmeņa iestādes, kā arī **rosina** izstrādāt visaptverošus stratēģiskus reģionālās attīstības plānus;

2.5.4 **ierosina** par vides aizsardzību atbildīgās valstu iestādes (kas bieži ir reģionu un vietējās pašvaldības) iesaistīt Eiropas Vides aģentūras nozīmīgākajos pasākumos, ko tā veic atbilstoši programmām "*PHARE*" un "*CARDS 2005*", no 2006. gada atbalstot minēto valstu darba programmas ar atsevišķu Kopienas iestāžu starpniecību.

2.6 Informācija un saziņa.

Reģionu komiteja

2.6.1 **norāda**, ka ES uzņemšanas spējai ir jāpievērš uzmanība visā sarunu gaitā, **uzsver**, ka nav runa par jaunu uzņemšanas kritēriju, ka sasniegumi ir jāzvērtē, pamatojoties uz pārredzamiem kritērijiem, nevis politiskiem novērtējumiem, un **pieprasa** godīgi ņemt vērā ES dalībvalstu un Eiropas partnervalstu iedzīvotāju cerības un viedokļus;

2.6.2 **aicina** dalībvalstis un ES iestādes sniegt informāciju iedzīvotājiem par sarunu gaitu un paplašināšanas procesu (to darot intensīvāk nekā Rumānijas un Bulgārijas gadījumā, kad informācija tika sniegta vienlaicīgi ar Konstitūcijas apspriešanu Konventā), kā arī aicina ar informācijas jautājumiem saistītu koncepciju izstrādē un atbilstīgu pasākumu īstenošanā ar RK starpniecību iesaistīt reģionus un vietējās pašvaldības, jo tās atrodas vistuvāk iedzīvotājiem un tām ir sakari ar vietējiem un reģionālajiem plašsaziņas līdzekļiem;

2.6.3 **atzīmē**, ka integrācijas procesā Kopienas iestādēm un Rietumbalkānu valstīm ir pastiprināti jāinformē iedzīvotāji par abu pušu mērķiem, lietas būtību un izvirzītajām prasībām, lai integrācijas procesu neuztvērtu kā "no ārpusē" vai "no augšas" uzspiestu nepieciešamību, un atkārtoti **norāda**, ka reģionu un vietējām pašvaldībām ir liela nozīme visos saziņas pasākumos;

(*) *CARDS* — Kopienas palīdzība rekonstrukcijai, attīstībai un stabilizācijai.

2.6.4 **atbalsta** Rietumbalkānu valstu iesaistīšanu pilsoniskās sabiedrības dialogā, kurā ir jāiesaista arī brīvi, neatkarīgi un profesionāli plašsaziņas līdzekļi; **ierosina** pēc iespējas drīzāk iesaistīt Rietumbalkānu valstis Kopienas rīcības programmā, kas paredzēta aktīvas ES iedzīvotāju līdzdalības jomā strādājošu organizāciju atbalstam.

2.7 Albānija

Reģionu komiteja

2.7.1 **atbalsta** Komisijas priekšlikumu Albānijas Rīcības plānu korupcijas novēršanai un apkarošanai īstenot ne tikai valsts līmeņa, bet arī reģionālā un vietējā līmeņa pārvaldē (COM 2005 (1421), 18. lpp.);

2.7.2 **ierosina** pastiprināt starpreģionu un pārrobežu sadarbību pirmām kārtām ar ES valstu kaimiņu reģioniem;

2.7.3 **atbalsta** Eiropas Parlamenta prasības pastiprināt korupcijas apkarošanu, garantēt plašsaziņas līdzekļu brīvību un Eiropas standartiem atbilstošas vēlēšanu tiesības;

2.8 Bosnija un Hercegovina

Reģionu komiteja

2.8.1 ar gandarījumu **secina**, ka Bosnijā un Hercegovinā reģionālā līmeņa iestādēm ir piešķirtas īpašas kompetences, un ka minētajām iestādēm ir svarīga nozīme etnisko problēmu risināšanā; **norāda**, ka šajā valstī, kurai raksturīgs spēcīgi izteikts reģionālisms, nav decentralizācijas politiskās tradīcijas vai kultūras, tāpēc struktūras ir jāpadara ekonomiskākas un jāuzlabo to efektivitāte;

2.8.2 **uzskata**, ka nolūkā uzlabot valsts iestāžu darbību ir **vajadzīga** konstitūcijas reforma, un **sagaida**, ka tiks radīti 2006. gada oktobrī plānoto vēlēšanu pienācīgai norisei nepieciešami priekšnoteikumi;

2.8.3 **norāda**, ka federālu valstu (piemēram, Beļģijas) reģionu vēlētajiem pārstāvjiem ir pieredze un zināšanas par juridiskā pamata uzlabošanu un procesu norisi starp valsts līmeņa iestādēm un dažādām administratīvām struktūrām (vienībām un kantoniem), un **ir pārliecināta**, ka ir vajadzīgi inovatīvi risinājumi;

2.8.4 **atbalsta** Bosnijas un Hercegovinas iesaistīšanu regulāri notiekošajos dialogos par ekonomikas politiku;

2.8.5 **aicina** atbalstīt bēgļu un pārvietoto personu integrāciju pilsētās un municipalitātēs; skatīt 2005. gada 31. janvāra Vienošanos par atpakaļuzņemšanu starp Horvātiju, Bosniju un Hercegovinu, kā arī Serbiju un Melnkalni;

2.9 Serbija

Reģionu komiteja

2.9.1 **izsaka nožēlu**, ka, pieņemot jaunu Serbijas konstitūciju, netika izmantota iespēja pastiprināt decentralizācijas procesu, un **uzskata**, ka autonomijas turpmāka stiprināšana labvēlīgi ietekmētu arī visas valsts integrātī;

2.9.2 **uzsver** Vojvodinas autonomajam reģionam raksturīgās etniskās daudzveidības nozīmi un atzinīgi vērtē šajā reģionā vērojamo savstarpējo uzticēšanos un iecietību, kā arī to, kādā veidā dažādas nacionālās grupas tiek iesaistītas politisko lēmumu pieņemšanas procesā;

2.9.3 **atzinīgi vērtē** Vojvodinas autonomā reģiona daudzas aktivitātes, kas vērstas uz reģionālās un starpreģionālās pārrobežu sadarbības veicināšanu, lai sekmētu Eiropas integrācijas procesu, un tādēļ **iestājas par to**, lai turpmākajās sarunās par Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu turpinājumam aktivāk tiktu iesaistītas reģionālās un vietējās pašvaldības;

2.9.4 īpaši **iesaka**, veicot pašvaldību reformas, stiprināt vietējā līmeņa politiskās institūcijas un pārvaldi un piešķirt tām nepieciešamos līdzekļus, jo šāda rīcība (kā arī reģionālā līmeņa stiprināšana) atbilst subsidiaritātes, tuvuma iedzīvotājiem un partnerības principiem un atvieglo darbību valsts līmenī;

2.9.5 **sagaida**, ka Serbija pēc iespējas ātrāk parakstīs Eiropas pamatkonvenciju par pārrobežu sadarbību un ratificēs Eiropas Vietējo pašvaldību hartu;

2.9.6 **aicina** Serbijas iestādes, sadarbojoties ar Hāgas Starptautisko kara noziegumu tribunālu bijušajai Dienvidslāvijai, radīt priekšnoteikumus sarunu turpinājumam par Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu (SAA).

2.10 Kosova

Reģionu komiteja

2.10.1 **uzskata**, ka ilgstoša izlīguma priekšnoteikums ir tāds jautājuma par Kosovas statusu risinājums, kas tai pavērtu Eiropas perspektīvu, kā arī ilgtspējīgs risinājums attiecībā uz dažādu tautību iedzīvotāju tiesībām; **sagaida**, ka tiešās sarunas⁽¹⁰⁾, kas Apvienoto Nāciju Organizācijas vadībā notiek Vīnē, tiks pabeigtas līdz 2006. gada beigām;

2.10.2 **sagaida**, ka ar tāda efektīva decentralizācijas modeļa palīdzību, kas nodrošina minoritāšu un mazākumtautību tiesību ilgtspējīgu aizsardzību, kā arī palielinot absolūti nepietiekamo valsts tiesiskumu un uzlabojot tiesisko drošību, kā arī nodrošinot mazākumtautību labāku politisko pārstāvību un aizsardzību (mazākumtautību valodas), vietējā līmenī efektīvi tiks piemērotas konstitucionālās normas;

2.10.3 **uzskata**, ka ir noteikti jāuzlabo Kosovas serbu un Kosovas albāņu attiecības, jāiesaista visas iedzīvotāju kopienas demokrātijas procesā un administratīvajā dzīvē, kā arī jānodrošina mazākumtautību aizsardzība;

2.10.4 **uzskata**, ka ir jāpalielina administratīvā darbība pašvaldību līmenī, pirmām kārtām attiecībā uz ekonomikas attīstības stratēģiju izstrādi, kā arī organizētās un finanšu noziedzības apkarošanu (COM 2005 (561), 33. lpp.);

2.10.5 **uzskata**, ka ir ļoti svarīgi, lai tiktu uzlabots publisko pakalpojumu piedāvājums visām pašvaldībām, tādējādi nepieļaujot "paralēlu struktūru" veidošanos vai nostiprināšanos.

⁽¹⁰⁾ Sarunu pamats ir kontaktgrupas, kurā ietilpst ASV, Apvienotā Karaliste, Vācija, Francija, Itālija un Krievijas Federācija, izstrādātie "Pamatprincipi" ("Guiding Principles").

2.11 Melnkalne.

2.11.1 **sagaida**, ka 2006. gada 21. maija referenduma rezultātus atzīs un īstēnos visas puses; **aicina** visas iesaistītās puses uzturēt konstruktīvu dialogu par līdzāspastāvēšanu;

2.11.2 **atzinīgi vērtē** to, ka 2006. gada 21. maijā notikušais referendums par Melnkalnes neatkarību noritēja demokrātiski, pārredzami, korekti un atbilstoši starptautiskiem un ES standartiem, ko bez atrunām apstiprināja arī Reģionu komitejas pārstāvji, kas pirmo reizi darbojās kā referenduma novērotāji;

2.11.3 **atzinīgi vērtē** to, ka referendumam bija raksturīga neparasti liela balsotāju aktivitāte, proti, tajā piedalījās 86,5 % Melnkalnes iedzīvotāju, tādējādi pierādot savu briedumu un to, ka viņi jūtas atbildīgi par demokrātiju, lielās vēlēšanu aktivitātes dēļ referenduma rezultāta legitimitātes līmenis ir augsts;

2.11.4 **uzskata**, ka rezultāts, proti, 55 % balsotāju atbalsts neatkarībai, ir aicinājums neatkarības piekritējiem un pretiniekiem cieši sadarboties gan atdalīšanās procesa gaitā, gan savstarpēji, gan arī Melnkalnes un Serbijas attiecībās;

2.11.5 **iesaka** visām iesaistītajām pusēm neatkarības procesa īstenošanas gaitā neveikt vienpusējas darbības un visus vajadzīgos pasākumus veikt, savstarpēji konsultējoties;

2.11.6 **sagaida**, ka jaunā Melnkalnes valsts pēc iespējas ātrāk parakstīs un ratificēs Eiropas Pamatkonvenciju par pārrobežu sadarbību, Eiropas Reģionālo vai minoritāšu valodu hartu, Eiropas Vietējo pašvaldību hartu un Vispārējo konvenciju par nacionālo minoritāšu aizsardzību;

2.11.7 **iesaka** Melnkalnes iestādēm nekavējoties kopīgi ar Serbiju izstrādāt pārrobežu reģionālās sadarbības modeli pie kopējās robežas (*Sandschak* reģions) un censties šādu modeli izstrādāt arī kopīgi ar citām Melnkalnes kaimiņvalstīm, proti, ar Bosniju un Hercogovinu, Albāniju, kā arī ar Kosovas autonomo reģionu;

2.11.8 **aicina** ES iestādes atbalstīt jauno valsti tās ceļā uz mierīgu atdalīšanos un neatkarību;

2.12 Bijusī Dienvidslāvijas Republika Maķedonija

Reģionu komiteja

2.12.1 **atbalsta** kandidātvalsts statusa piešķiršanu Bijušajai Dienvidslāvijas Republikai Maķedonijai kā atzīni par Ohridas

līguma īstenošanas gaitā gūtajiem panākumiem; tomēr **uzstājīgi aicina**, lai ar starptautiskās sabiedrības palīdzību Ohridas pamatnolīgums tiktu īstēnots pilnībā, tādējādi radot stāvokļa uzlabošanās un stabilitātes priekšnoteikumus;

2.12.2 **sagaida**, ka pēc pēdējo parlamenta vēlēšanu laikā notikušajiem vardarbības aktiem visi politiskie spēki radīs priekšnoteikumus, lai demokrātiskas vēlēšanas turpmāk norisinātos nevardarbīgā gaisotnē un saskaņā ar Eiropas standartiem;

2.12.3 **atbalsta** vietējās pašpārvaldes turpmāku stiprināšanu un tās finansālā nodrošinājuma uzlabošanu, jo vietējā pašpārvalde ir veicinājusi etnisko kopienu savstarpējo uzticēšanos;

2.12.4 **uzskata**, ka steidzami ir jāveic vietējo pašvaldību administratīvā darbība, jo tā ir nodokļu un nodevu iekasēšanas (pašvaldību finanšu resursi) decentralizācijas priekšnoteikums; **piekrīt** Komisijas viedoklim, ka pašvaldībām pieejamie finanšu līdzekļi nav pietiekami, lai līdzfinansētu Struktūrfondu un Kohēzijas fonda turpmākās programmas un projektus un lai izpildītu saistības vides aizsardzības jomā (SEK 2005/1425, 140. lpp.), un **aicina** vides aizsardzību kā nepieciešamu sastāvdaļu lielākā mērā īstēnot arī citās vietējo pašvaldību politikas jomās (piemēram, teritorijas plānošana);

2.12.5 **atbalsta** Komisijas priekšlikumu par to, ka ir jāpadara skaidrāka prasību procedūra starp pašvaldībām un valsti (SEK 2005/1425, 21. lpp.) un **uzskata** par nepieciešamu valstu un vietējā līmeņa institūciju regulāru un strukturētu sadarbību (SEK 2005/1425, 120. lpp.);

2.12.6 **uzskata**, ka nolūkā nodrošināt efektīvu pārvaldi ir jāizveido funkcionējoša finanšu kontrole un iekšējais audits un jāattīsta kapacitāte, lai nepieļautu publisko līdzekļu izsaimniekošanu, kā arī vietējā līmenī konsekventi jāveic pasākumi korupcijas novēršanai;

2.12.7 **aicina** veikt pasākumus, kuru mērķis ir lauku novadu, kā arī ekonomikas un lauksaimniecības stiprināšana (piemēram, banku filiāļu izveide lauku novados, valsts īpašumā esošas lauksaimniecībā izmantojamas zemes iznomāšana un pārdošana lauksaimniekiem), lai pilnībā izmantotu pastāvošo pašapgādes potenciālu;

2.12.8 **sagaida**, ka drīz tiks panākts galīgs visas puses apmierinošs risinājums attiecībā uz nosaukumu; šī jautājuma risināšana ir ANO pārziņa.

Briselē, 2006. gada 11. oktobrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Michel DELEBARRE

Reģionu komitejas atzinums par tematu “Zaļā grāmata: Eiropas stratēģija ilgtspējīgai, konkurētspējīgai un drošai enerģētikai” un “Komisijas paziņojums: Rīcības plāns par biomasas izmantošanu” kā arī par tematu “Komisijas paziņojums: ES stratēģija biodegvielu jomā”

(2007/C 51/04)

REĢIONU KOMITEJA,

ņemot vērā Zaļo grāmatu “Eiropas stratēģija ilgtspējīgai, konkurētspējīgai un drošai enerģētikai”, (COM (2006) 105. galīgā redakcija, un Komisijas paziņojumu “Rīcības plāns biomasas izmantošanai”, (COM (2005) 628 galīgā redakcija, kā arī Komisijas paziņojumu “ES stratēģija biodegvielu jomā” COM (2006) 34 galīgā redakcija,

ņemot vērā Eiropas Komisijas 2005. gada 2. decembra lēmumu saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 265. panta 1. punktu pieprasīt Reģionu komitejai sniegt atzinumu par Zaļo grāmatu “Eiropas stratēģija ilgtspējīgai, konkurētspējīgai un drošai enerģētikai”,

ņemot vērā Komitejas Biroja 2006. gada 16. februāra lēmumu pieprasīt Ilgtspējīgas attīstības komisijai izstrādāt atzinumu,

ņemot vērā 2006. gada 16. februāra atzinumu par tematu “Zaļā grāmata par energoefektivitāti: vai kā ar ierobežotiem resursiem sasniegt labāku rezultātu” (COM(2005) 265 galīgā redakcija — CdR 216/2005 fin.,

ņemot vērā 2001. gada 15. novembra atzinumu par tematu “Komisijas Zaļā grāmata: Ceļā uz energoapgādes drošības Eiropas stratēģiju” (COM (2000) 769 galīgā redakcija) — CdR 38/2001 fin (¹),

ņemot vērā tās 2004. gada 17. jūnija atzinumu par tematu “Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par enerģijas galapatēriņa efektivitāti un energopakalpojumiem” (COM(2003) 739 galīga redakcija — 2003/0300 (COD)) — CdR 92/2004 fin (²),

ņemot vērā tās atzinuma projektu (CdR 150/2006), ko 2006. gada 27. jūnijā pieņēma par Komitejas dokumenta sagatavošanu atbildīgā Ilgtspējīgas attīstības komisija. Ziņotāja — *Emilia Müller* kdze, Bavārijas federālās zemes valdības federālo un Eiropas lietu ministre (DE/ETP)),

66. plenārajā sesijā, kas notika 2006. gada 11. un 12. oktobrī (11. oktobra sēdē), vienbalsīgi pieņēma šo atzinumu

1. Reģionu komitejas viedoklis.

Reģionu komiteja

attiecībā uz Zaļo grāmatu par enerģētiku

1.1 **pozitīvi vērtē** to, ka ir iznākusi Zaļā grāmata, kurā sniegts precīzs enerģētikas situācijas novērtējums, kā arī iezīmētas iespējas, kā izveidot stratēģiju ilgtspējīgas, konkurētspējīgas un drošas enerģijas nodrošināšanai Eiropā;

1.2 **norāda**, ka Eiropai enerģētikas jomā ir jārisina daudzi jautājumi, piemēram, augstas un svārstīgas enerģijas cenas, visā pasaulē pieaugošs pieprasījums pēc enerģijas, enerģijas ražotāju un tranzīvalstu, kā arī transporta ceļu drošības riski, pieaugošā atkarība no importa un līdz šim ierobežotā enerģijas avotu piegādes daudzveidība, aizvien lielāka ietekme uz vidi, nepieciešamība vairāk integrēt un saslēgt valstu enerģijas tirgus, kā arī veikt lielas investīcijas enerģētikas infrastruktūrā;

(¹) OVC 107, 2002. gada 3. maija 13. lpp.

(²) OVC 318, 2004. gada 22. decembra 19. lpp.

1.3 **pozitīvi vērtē** to, ka Zaļā grāmata rosina uz intensīvu diskusiju par enerģētikas politiku Eiropā un **uzsver** ES ilgtermiņa enerģētikas stratēģijas nozīmi;

1.4 **uzsver**, ka trīskāršā mērķa — piegādes drošums, konkurētspēja, vides aspektu ievērošana — īstenošanai ir jāņem vērā visas ar enerģētikas politiku saistītās politikas jomas, jo sevišķi satiksmes, vides, reģionālā, pētniecības un attīstības politika, kā arī ārpolitika;

1.5 **atzinīgi vērtē** pieeju, kas virzīta uz kopēju Eiropas enerģētikas politiku, paredzot Eiropas līmeņa, valstu un vietējās pārvaldes partnerības izveidošanu un saskaņā ar subsidiaritātes principu atbilstoši ņemot vērā atsevišķu dalībvalstu situāciju. Vienīgi darbojoties saskaņoti, Eiropā ilgtspējīgā veidā būs iespējams atrisināt problēmu saistībā ar enerģijas piegādes drošību un nosacījumiem;

1.6 **norāda uz to**, ka stabila un lēta energoapgāde ir būtisks ilgtspējīgas attīstības priekšnoteikums, cita starpā arī reģionos un pašvaldībās;

1.7 **uzsver** reģionālo un vietējo pašvaldību kā enerģijas ražotāju, kas atkarīgi no godīgas konkurences, lomu (piemēram, piedaloties enerģētikas uzņēmumu kapitālā);

1.8 **pozitīvi vērtē** 2006. gada 23. un 24. marta Eiropas domes secinājumus, saskaņā ar kuriem "Eiropas ekonomiku konkurētspējas un pieņemamu enerģijas cenu nodrošināšanai" ES ir jāveicina reģionālā sadarbība enerģētikas jomā un reģionālo tirgu iekļaušanās ES iekšējā tirgū;

1.9 **uzsver** nepieciešamību dažādot ārējos un iekšējos enerģijas avotus nolūkā mazināt ES atkarību no enerģijas importa un no atsevišķiem piegādātājiem, tādējādi nodrošinot ilgtspējīgu energoapgādi;

1.10 **uzsver**, ka lēmumus par enerģijas veidu izvēli saskaņā ar subsidiaritātes principu arī turpmāk ir jāatstāj dalībvalstu ziņā;

1.11 **atbalsta** tādu dalībvalsts klimata pārmaiņu mazināšanas nolūkā izmantoto atjaunojamo enerģijas veidu īpatsvara paaugstināšanu, kam ir zema siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisija vai tādas nav;

1.12 **uzskata**, ka tiecoties dažādot enerģijas avotus, netiek ņemta vērā efektīvā un ekonomiskā, bieži vien reģionālo un vietējo pašvaldību ražotāju un piegādātāju izmantotā hidroenerģija un termālā enerģija,

1.13 **pauž nožēlu**, ka, virknē dalībvalstu nav atbilstoši transponēta direktīva par gāzes un elektrības iekšējā tirgus liberalizāciju,

1.14 **uzskata**, ka pirms pieņemt turpmākus normatīvos aktus, ir jāveic pilnīga otrās iekšējā tirgus paketes īstenošana un tās ietekmes novērtējums,

1.15 **uzsver** nepieciešamību radīt vienotu Eiropas enerģijas tīklu un šajā sakarā **uzskata, ka neatliekami** ir jāuzlabo valstu reglamentējošo iestāžu sadarbība,

1.16 **noraida** jaunu administratīvo struktūru, piemēram, Eiropas "enerģētikas regulatora" izveidošanu, jo valstu reglamentējošās iestādes ir spējīgas sasniegt Komisijas ierosinātos un Eiropas Padomes apstiprinātos mērķus;

1.17 **šobrīd neuzskata par nepieciešamu** izvirzīt priekšlikumu normatīvam aktam par gāzes krājumiem, jo vispirms ir jātransponē 2006. gada maijā spēkā stājusies direktīva par gāzes piegādes drošumu;

1.18 **atzinīgi vērtē to**, ka ir izstrādāts stratēģiskais plāns jaunu Eiropas līmeņa enerģētikas tehnoloģiju attīstības veicināšanai, šo tehnoloģiju ātrai ieviešanai tirgū sekmēšanai un Kopienas un valstu pētniecības un inovāciju programmu koordinēšanas atvieglošanai;

1.19 **uzskata**, ka enerģijas taupība ir svarīgs mērķis, jo sevišķi, lai novērstu tālāko atkarību no importa;

1.20 **norāda uz to**, ka daudzi ES spēkā stājušies vai pieņemamie normatīvie akti tikai tagad sāk darboties vai vēl tikai ieviešami. Piemēram, var nosaukt ēku direktīvu, enerģijas un siltuma koģenerācijas direktīvu vai galapatēriņa efektivitātes direktīvu;

1.21 **atzinīgi vērtē** Komisijas ieceri no 2007. gada ik gadu veikt ES stratēģijas pārskatīšanu, iekļaujot vidēja termiņa un ilgtermiņa mērķus un to sasniegšanai nepieciešamos pasākumus;

attiecībā uz rīcības plānu biomasas izmantošanai

1.22 **atzinīgi vērtē to**, ka publicēts Rīcības plāns biomasas izmantošanai, kura īstenošana ir svarīgs ieguldījums trīs Zaļajā grāmatā par enerģētiku izvirzīto mērķu īstenošanai;

1.23 **atzinīgi vērtē** Komisijas ieceri palielināt biomasas kā viena no atjaunojamiem enerģijas avotiem nozīmi un **uzskata**, ka Komisijas ierosināto pasākumu pakete ir piemērots pamats plašākai biomasas izmantošanai enerģijas ražošanas nolūkā;

1.24 **atzinīgi vērtē to**, ka Komisija uzsver reģionu nozīmi biodeģvielas un citu bioenerģijas avotu izmantošanas veicināšanā kohēzijas politikas un lauku attīstības politikas ietvaros;

1.25 **norāda uz to**, ka biomasas izmantošana var ievērojami veicināt mērķa līdz 2010. gadam ES palielināt atjaunojamo enerģijas avotu īpatsvaru līdz 12 % no kopējā enerģijas patēriņa sasniešanu un šajā sakarā **uzsver** biomasas kā svarīgas fosilo enerģijas avotu alternatīvas nozīmi;

1.26 **uzsver to**, ka rīcības plānā pirmo reizi norādīts, kādās proporcijās ES 1997. gada Baltajā grāmatā iecerētā biomasas radītās primārās enerģijas patēriņa trīskāršošana ES, sasniedzot aptuveni 150 miljonus tonnu jēlnafts ekvivalenta (*Mtoe*), būtu jāizmanto siltumam, elektroenerģijai un degvielai — siltums: 75 *Mtoe*, elektroenerģija: 55 *Mtoe*, degviela: 19 *Mtoe*;

1.27 **uzsver**, ka rīcības plānā aprakstītā scenārija īstenošana nozīmētu biomasas īpatsvara primārās enerģijas patēriņā ES pieaugumu no aptuveni 4 % šobrīd līdz 8 % 2010. gadā, un **vērš uzmanību uz to**, ka šī mērķa sasniegšanai, ievērojot subsidiaritātes principu, atbildīgajam līmenim jānosaka īpaši pasākumi biomasas apgādes nodrošinājumam, piemēram, obligāta uzkrājumu uzglabāšana, piegādes ķēdes uzlabojumi u.c.;

1.28 **atzinīgi vērtē** Padomes 2006. gada 14. februāra lēmumu par centrālās apkures pievienošanu to preču un pakalpojumu sarakstam, kuriem dalībvalstīs ir tiesīgas piemērot samazinātu pievienotās vērtības nodokļa likmi un uzskata, ka ir **svarīgi**, lai dalībvalstīs to darītu;

1.29 **norāda**, ka daudzas vietējās un reģionālās pašvaldības jau sekmīgi īsteno vai ir īstenojušas projektus, kuru ietvaros elektroenerģiju un siltumu ražo, izmantojot biomasu, un līdz ar to ir uzskatāmas par jomas līderēm; **uzskata**, ka ir svarīgi sekmēt šādus projektus;

1.30 **uzsver** biomasas kā enerģijas avota nozīmi lauku apvidos; biomasas izmantošana var būt par pamatu jauniem ienākumu avotiem lauksaimniecībā un mežsaimniecībā (lauksaimnieki kā enerģijas avotu ražotāji) un veicināt jaunu darbvietu radīšanu;

attiecībā uz stratēģiju biodegvielu jomā

1.31 **pozitīvi vērtē** Komisijas paziņojumu par ES stratēģiju attiecībā uz biodegvielām, kas transporta jomā var vismaz daļēji aizstāt fosilo degvielu un ko var integrēt degvielu apgādes sistēmās;

1.32 **vērš uzmanību** uz to, ka vietējās un reģionālās pašvaldībās jau izmanto pašvaldību transporta līdzekļus, kurus darbina ar biodegvielu;

1.33 **uzsver**, cik nozīmīga ir biodegvielas ražošana ar ilgtspējīgiem paņēmieniem, lai tādējādi izvairītos no bioloģiskās daudzveidības zuduma; Jānovērš tas, ka apjomīgas enerģijai paredzētas "monokultūras" (koncentrēta vienas kultūras audzēšana plašās teritorijās) aizvien vairāk grauj vietējo ekosistēmu;

1.34 **aicina** Komisiju veicināt pētījumus biodegvielas jomā kā attiecībā uz izejmateriāliem (lai palielinātu ražošanu un lauksaimniecības kultūru enerģētiskās īpašības vai izmantotu pirolītiskās eļļas kā naftas ķīmijas izejvielu), tā arī procesu līmenī (biomasas pārvēršana enerģijā, kā, piemēram, gazifikācija, pirolīze, utt.).

2. Reģionu komitejas ieteikumi.

attiecībā uz Zaļo grāmatu par enerģētiku

2.1 nolūkā nodrošināt godīgu konkurenci **aicina** nekavējoties visās dalībvalstīs pilnībā transponēt direktīvu par gāzes un elektroenerģijas iekšējā tirgus liberalizāciju;

2.2 **atbalsta** izmaksu un lietderības attiecības analīzes veikšanu attiecībā uz Komisijas izvirzītajiem jauno tiesību aktu priekslikumiem;

2.3 **aicina** ES emisiju tirdzniecības sistēmas pārskatīšanas ietvaros to uzlabot un sekmēt tās izplatību saskaņā ar Zaļo grāmatu, tādējādi nodrošinot stabilu vidi, kurā ražotāji varētu pieņemt nepieciešamos ilgtermiņa lēmumus par ieguldījumiem; **aicina** novērst rūpniecībai uzlikto nevajadzīgo slogu, ko jo īpaši rada elektroenerģijas cenu ietekme un konkurences izkropļojumi sakarā ar savstarpēji nepietiekami saskaņotajiem dalībvalstu kvotu piešķiršanas plāniem;

2.4 **norāda**, ka gāzes piegādes krīze 2006. gada janvārī apliecināja ES līmeņa koordinācijas iedarbīgumu, un **aicina**, ievērojot dalībvalstu primāro atbildību par piegādes drošumu, arī turpmāk piegādes krīžu gadījumiem nodrošināt uz solidaritātes un subsidiaritātes principiem balstītu koordinācijas mehānismu darbību,

2.5 **aicina** galveno nozīmi pētniecības un izstrādes jomā piešķirt ilgtspējīgai enerģijai un energoefektivitātei, kā arī minētajam nolūkam nodrošināt atbilstošu daļu no Kopienas līdzekļiem,

2.6 **iesaka** ES visās attiecīgajās politikas jomās tās pilnvaru ietvaros radīt stimulus ilgtspējīgu enerģijas avotu izmantošanai;

2.7 **pozitīvi vērtē** Komisijas ieceri tālāk izstrādāt energoefektivitātes pasākumus un **atbalsta** enerģijas izmantošanas efektivitātes rīcības plāna izstrādi tuvākajā nākotnē;

2.8 **aicina**, izstrādājot rīcības plānu, paredzēt uz tirgu balstītus instrumentus, kas neprasa augstas izmaksas, piemēram, informācijas nodrošināšanu, konsultācijas, atbalstu, brīvprātīgas vienošanās u.c., kā arī pienācīgi ņemt vērā ierobežojumus līdzekļu ieguvei no publiskā finansējuma, uzņēmumiem un patērētājiem;

2.9 **noraida** galīgo mērķu noteikšanu attiecībā uz efektivitātes palielināšanu. Dalībvalstīm, kas ir jau veikušas taupības pasākumus vai izmanto īpaši efektīvas tehnoloģijas, ir mazākas iespējas vēl vairāk palielināt efektivitāti, un galīgo mērķu piemērošanas gadījumā tās būtu neizdevīgā konkurences situācijā;

2.10 **atbalsta** priekšlikumu parakstīt starptautisku nolīgumu par energoefektivitāti un izveidot ES dialogu par energoefektivitāti un taupību ar valstīm ar lielu enerģijas patēriņu, kā arī valstīm ar strauju saimniecisko izaugsmi;

2.11 **atbalsta** tādas kopējas ārpolitikas un drošības politikas koncepcijas izstrādi, kas virzīta uz piegādes drošumu un enerģijas piegādes avotu dažādošanu, kā arī partnerību enerģētikas jomā izvērsanu un pastiprinātu dialogu ar galvenajām enerģijas ražotājvalstīm, tranzītvalstīm un patērētājvalstīm; minētajā procesā būtu lietderīgi iesaistīt arī ES kaimiņos esošās valstis;

attiecībā uz rīcības plānu par biomasas izmantošanu

2.12 **aicina** Komisiju rīcības plāna īstenošanā un tālākā izstrādē ņemt vērā vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmi, īpaši pievērsties vietējai un reģionālajai dimensijai un šādā veidā būtiski veicināt lauku apvidu attīstību;

2.13 saistībā ar biomasas nodrošināšanu **atbalsta** Komisijas uzskatu, ka lēmumus par enerģijas kultūru audzēšanu "vislabāk būtu pieņemt vietējā un reģionālā līmenī";

2.14 lai palielinātu piegādes drošumu, saudzētu resursus, samazinātu siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisiju, kā arī attīstītu lauku apvidus un atjaunojamās enerģijas nozari,

uzskata par nepieciešamu papildus enerģijas taupības veicināšanai un tās efektivitātes uzlabošanai tālāk attīstīt atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanu un šajā sakarā tālāk virzīt arī ilgtspējīgu biomasas plašāku izmantošanu enerģijas un materiālu ražošanā,

attiecībā uz stratēģiju biodegvielas jomā

2.15 **uzskata**, ka **nepieciešams** novērst tehniskos šķēršļu biodegvielas izmantošanā, kā arī grozīt standartu EN 14214, lai veicinātu plašāku augu eļļu izmantošanu biodīzeļdegvielas ražošanā tik lielā apjomā, kas neradītu būtiski negatīvu ietekmi uz degvielas kvalitāti, un tāpēc **atbalsta** Komisijas ieceri uzsākt minēto šķēršļu cēloņu izmeklēšanu, precizēt, kas minētajā standartā tiks grozīts un vienlaikus nodrošināt, lai rezultātā biodegviela netiktu "diskriminēta";

2.16 **aicina** Komisiju pienācīgi ņemt vērā vietējo un reģionālo dimensiju, un ir svarīgi, lai tas tiktu darīts arī, izstādājot biodegvielas stratēģiju;

2.17 **pozitīvi vērtē** ES Komisijas ieceri palielināt biodegvielu īpatsvaru degvielas patēriņā un šajā sakarā paredzēt uzraudzības pasākumus nolūkā veicināt biodegvielas izmantošanu.

Briselē, 2006. gada 11. oktobrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Michel DELEBARRE

Reģionu komitejas Atzinums par tematu “Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par publiskā un privātā sektora partnerību un Kopienas tiesību aktiem par publisko iepirkumu un koncesijām”

(2007/C 51/05)

Reģionu komiteja,

Nemot vērā Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par publiskā un privātā sektora partnerību un Kopienas tiesību aktiem par publisko iepirkumu un koncesijām (COM(2005) 569 galīgā redakcija);

Nemot vērā Eiropas Komisijas 2005. gada 15. novembra lēmumu saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 265. panta pirmo daļu konsultēties ar Komiteju šajā jautājumā;

Nemot vērā Reģionu komitejas priekšsēdētāja 2006. gada 22. februāra lēmumu dot norādījumu Ekonomikas un sociālās politikas komisijai sagatavot atzinumu par minēto tematu,

Nemot vērā tās atzinumu par Zaļo grāmatu par publiskā un privātā sektora partnerību un Kopienas tiesību aktiem par valsts un pašvaldību iepirkuma līgumiem un koncesijām (COM(2004) 327 galīgā redakcija — CdR 239/2004 fin);

Nemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu par tematu “Zaļā grāmata par publiskā un privātā sektora partnerību un Kopienas tiesību aktiem par valsts un pašvaldību iepirkuma līgumiem un koncesijām” (COM(2004) 327 galīgā redakcija — CESE 1440/2004 fin);

Nemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu par tematu “EIB loma publiskā un privātā sektora partnerattiecībās un to ietekme uz izaugsmi” (CESE 255/2005);

Nemot vērā Komitejas atzinuma projektu CdR 41/2006 rev. 2, ko 2006. gada 3. jūlijā pieņēma Ekonomikas un sociālās politikas komisija (Ziņotāja: **Bożena Ronowicz** kdze, Zielona Góra pilsētas mērs, PL/EA-NEA);

tā kā

1. ekonomikas globalizācija un tās izraisītā saasinātā konkurence, ar kuru sastopas gan publiskā, gan privātā sektora uzņēmumi — viens no jautājumiem, kuru risināšanai paredzēta Lisabonas stratēģija — nepārprotami rada nepieciešamību pēc valsts un pašvaldību un privātā sektora ciešas sadarbības īstenošanas publiskā un privātā sektora partnerības formā, kā rezultātā ieguvējas būtu abas puses, bet jo īpaši plašāka sabiedrība — sniegto pakalpojumu lietotāji —kopumā;
2. ar publiskā un privātā sektora partnerības palīdzību publiskā sektora pārstāvji (valdība, reģionālās un vietējās pašvaldības) un privātā sektora pārstāvji veic savstarpēji izdevīgas kopīgas darbības, izmantojot to rīcībā esošos resursus ne vien komerciālos nolūkos, bet arī lai sasniegtu projekta sociālos mērķus, it īpaši augstākas kvalitātes pakalpojumus;
3. vietējām un reģionālajām pašvaldībām vairāk jāiesaistās publiskā un privātā sektora partnerībā, ņemot vērā to, ka līdzdalība partnerattiecību projektos iedzīvotājiem tuvākajā līmenī atbilstoši līgumos paredzētajiem pamatprincipiem pirmām kārtām sniegs labumu iedzīvotājiem, kam minētie pakalpojumi tiek sniegti;

66. plenārajā sesijā, kas notika 2006. gada 11. un 12. oktobrī (12. oktobrī sēdē), pieņēma šādu atzinumu:

1. Reģionu Komitejas viedoklis.

Reģionu komiteja

1.1 **ņemot vērā**, ka šobrīd vēl nav noteikta publiskā un privātā sektora partnerības precīza definīcija, vēl nav ieviesti atbilstoši tiesību akti, bet — galvenais — jaunajām dalībvalstīm vēl trūkst pieredzes minētajā jomā, uzskata, ka patlaban ir nepieciešams izstrādāt interpretācijai paredzētu paziņojumu, kas aptver visas publiskā un privātā sektora partnerības formas;

1.2 **atzīmē**, ka reģionālās un vietējās pašvaldības ir iestādes, kas darbojas iedzīvotājiem — publisko pakalpojumu lietotājiem — vistuvākajā līmenī, un tieši tās nosaka pakalpojumu finansēšanas veidu, publiskā un privātā sektora partnerības formu, kā arī to, vai attiecīgie pakalpojumi ir jāsniedz pašu spēkiem;

1.3 **norāda**, ka izlemjot veidot publiskā un privātā sektora partnerību, pirmām kārtām ir jāapsver iespējas uzlabot publisko pakalpojumu kvalitāti saistībā ar konkrēto projektu; tas gan automātiski nenozīmē, ka minētās partnerības vienmēr ir vispiemērotākais risinājums;

1.4 **atzīmē**, ka publiskā un privātā sektora partnerības ietvaros risks tiek novirzīts uz to partneri, kuram ir labākas iespējas šo risku pārvaldīt, un vienlaicīgi nodrošinot atbilstošu aizsardzību gadījumos, kad konkrētā projekta izpildes rezultātā rodas nelabvēlīgi apstākļi;

1.5 **atzīmē**, ka publiskā un privātā sektora partnerības pamatā ir princips, ka publiskā sektora pārstāvis uzņemas atbildību par atbilstošas infrastruktūras un attiecīgā veida pakalpojumu nodrošināšanu, aktīvi sadarbojoties ar privātā sektora pārstāvi konkrētā projekta īstenošanā; savukārt privātā sektora uzdevums ir nodrošināt ar projektu saistītā darba finansējumu, nodrošināt tehnoloģiju nodošanu un veikt uzdevumus, lai sasniegtu publiskā sektora mērķus; pēc attiecīgā objekta pabeigšanas vai modernizācijas privātā sektora pārstāvis nodrošina tā darbību, sniedzot publiskos pakalpojumus par atlīdzību. Tādējādi publiskā un privātā sektora partnerības mērķis ir definēt attiecības starp abām pusēm tādā veidā, lai nodrošinātu, ka ar attiecīgo projekta aspektu saistīto risku uzņemas tā puse, kura var vislabāk to kontrolēt;

1.6 **atzīmē**, ka publiskā un privātā sektora partnerība var būt piemērota infrastruktūras un pakalpojumu nodrošināšanas

iespēja. Tomēr tikai ar konkrētās infrastruktūras vai pakalpojumu mērķu sīkas analīzes palīdzību var noteikt, vai vietējām un reģionālajām pašvaldībām būtu jāuzņemas darbs pašām, vai jāpiesaista trešās personas saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesiskajiem aktiem par publisko iepirkumu, iespējams, piešķirot koncesijas vai izveidojot institucionalizētas partnerattiecības starp publisko un privāto sektoru;

1.7 Komiteja **uzskata**, ka publiskā un privātā sektora partnerībai nepieciešama pieeja ne vien no juridiskā, ekonomiskā vai tehniskā aspekta, bet arī no politiskā viedokļa, ņemot vērā, ka lēmumi par sadarbību starp publisko un privāto sektoru ir jāpieņem ar demokrātiskas balsošanas procedūram, turklāt tie pakļauti uzraudzības iestāžu kontrolei, kā rezultātā minētie lēmumi tiek publiskoti un nodoti plašākas sabiedrības, kas ir attiecīgo pakalpojumu faktiskā vai potenciālā lietotāja, vērtējumam;

1.8 **atzīmē**, ka, īstenojot konkrētu projektu ar publiskā un privātā sektora partnerības palīdzību, dažos gadījumos valsts sektors var gūt šādas priekšrocības (ar nosacījumu, ka minētā partnerība novērtēta kā vispiemērotākā infrastruktūras un pakalpojumu sniegšanas iespēja):

- sabiedrībai nozīmīgu pakalpojumu projektu finansēšanai tiek piesaistīts privātais kapitāls, kas dod iespējas ietaupīt budžetu un samazināt investīciju izmaksas;
- tiek nodots ieguldījumu risks, ko privātā sektora partneris spēj pārvaldīt labāk nekā publiskā sektora partneris;
- tiek paātrinātas plānotās investīcijas un ar tām saistīto publisko pakalpojumu sniegšana, izmantojot to, ka privātā sektora darbība ir elastīgāka un ātrāka;
- tiek paplašināti vietējā publiskā sektora finansēšanas resursi;
- tiek garantēta droša un savlaicīga projekta pabeigšana, ņemot vērā, ka projektējamā, būvējamā vai atjaunojamā objekta darbību vai ekspluatāciju nodrošinās privāts uzņēmums, kurš tādējādi būs ieinteresēts savlaicīgā un kvalitatīvā projekta pabeigšanā publisko sektoru pārstāvošā partnera uzraudzībā;

— tiks nodrošināta kvalitatīvu publisko pakalpojumu ilgtermiņa sniegšana, pamatojoties uz daudzgadu līgumiem;

1.9 **uzsver**, ka publiskā un privātā sektora partnerībā ir nepieciešama partneru savstarpēja uzticēšanās un savstarpējo darījumu pārskatāmība, lai nodrošinātu brīvu un neierobežotu attīstību atbilstoši Eiropas līgumu pamatprincipiem, piemēram, vienlīdzīgu iespēju, savstarpējas atzišanas un proporcionalitātes principiem; lai nodrošinātu publiskā un privātā sektora partnerības atbilstību minētajiem pamatprincipiem, ir būtiski šādi nosacījumi:

- stabila vietējo un reģionālo pašvaldību sistēma;
- finanšu tirgu un attiecīgo partneru uzticēšanās;
- publiskā un privātā sektora partneru stabils finansiālais stāvoklis;
- pārredzami un konkrēti līguma noteikumi, kas paredz pārstrādāšanas mehānismu un noteikumus, kas jāpiemēro nepārvaramas varas (force majeure) gadījumā;
- precīzas projekta finanšu aplēses;
- abu partneru juridiskās aizsardzības nodrošināšana.

1.10 **uzsver**, ka gan uz līgumu pamatotā, gan arī institucionalizētā privātā un publiskā sektora partnerībā prioritārai jābūt kvalitatīvu, drošu un pastāvīgu iekārtu un pakalpojumu nodrošināšanai iedzīvotājiem. Tādēļ publiskās varas iestādes nevar neaizsargāt pakalpojumu sniegšanu to nodrošinātāja saimniecisko interešu dēļ, un tām jāpatur tādas atsevišķas tiesības kā kvalitātes un drošības standartu noteikšana un tiesības sabiedrības interesēs tos vienpusēji mainīt partnerības laikā, iespēja atgūt precīzi vai pakalpojumu un partnerības beigās atgūt no pakalpojumu sniedzēja objektus, ko publiskā varas iestāde uzskata par nepieciešamiem tālākai pakalpojuma izmantošanai;

1.11 **uzskata**, ka pat, ja puses, ar kurām Komisija ir konsultējies, lielākoties nav atbalstījušas Kopienas iniciatīvu precizēt un saskaņot noteikumus par apakšlīgumu slēgšanu publiskā un privātā sektora partnerības ietvaros, Kopienas iestādes nedrīkst aizmirst, ka partnerības mērķis ir iedzīvotājs-pakalpojumu izmantotājs un ka jebkuras privātā un publiskā sektora partnerības rezultāts var būt apdraudēts, ja PPP sniedzēja un uzņēmumu, ar kuriem noslēgti apakšlīgumi par pilnīgu vai daļēju pakalpojumu sniegšanu attiecības nav pareizi regulētas. No otras puses, vietējās un reģionālās iestādes ir ieinteresētas mazo un vidējo uzņēmumu — kas vairumā gadījumu pilda apakšlīgumus un ir piegādātāji — iespēju palielināšanā. Tādēļ vajadzētu noteikt līguma vai koncesijas saņēmējam saistības pildīt savu saimniecisko pienākumu attiecībā pret apakšuzņēmējiem un piegādātājiem, ievērojot tos pašus saimnieciskos nosacījumus, kas tam ir attiecībā pret iestādi, kas piešķirusi līgumu vai koncesiju.

2. Reģionu Komitejas viedoklis.

Reģionu komiteja:

2.1 ja Komisija **neatteiksies** no nodoma ierosināt likumdošanas iniciatīvu par pakalpojumu koncesijām, Reģionu komiteja lūdz atzīt pakalpojumu koncesiju vai koncesiju attiecībā uz pakalpojumiem ar vispārēju ekonomisku nozīmi īpašo raksturu. Jebkuram Komisijas priekšlikumam būtu jānodrošina elastīgas, pārredzamas un nediskriminējošas procedūras attiecībā uz to, kā izvēlēties pakalpojumu sniedzējus un uz elastīgu, horizontālu vērtēšanas kritēriju kopumu, ar kura palīdzību piešķir līguma slēgšanas tiesības;

2.2 **uzskata**, ka diskusijas par publiskā un privātā sektora partnerību jāturpina Komisijas līmenī, jo Eiropas Savienībā arvien palielinās sadarbības starp pašvaldībām/reģioniem un uzņēmējdarbības vidi nozīme;

2.3 **aicina** izstrādāt publiskā un privātā sektora partnerības precīzu definīciju, kā arī precizēt terminoloģiju, piemēram precizējot terminu “līgumattiecību publiskā un privātā sektora partnerība” un “institucionālā publiskā un privātā sektora partnerība” nozīmi un nošķirot Eiropas mēroga publiskā un privātā sektora partnerību no valsts vai vietējā mēroga publiskā un privātā sektora partnerībām;

2.4 **uzskata** — saistībā ar iepriekšējo punktu —, ka vajadzētu izvairīties no terminiem “publiskais pakalpojums” un “vispārējās nozīmes pakalpojums”, kas dažādu valstu likumos ir definēti atšķirīgi. Koncepts, ko varētu izskatīt, lai definētu institucionalizētu privātā un publiskā sektora partnerību, kam jāpievēršas Eiropas līmeņa tiesību aktos, varētu būt tas, kā mērķis ir kāda objekta ekspluatācija vai pakalpojuma sniegšana iedzīvotājiem apmaiņā pret pilnu vai daļēju samaksu no izmantotāju puses;

2.5 **aicina** apskatīt arī jautājumu par to, vai Eiropas līmenī ir pieejami nepieciešamie finanšu līdzekļi, lai garantētu Eiropas mēroga publiskā un privātā sektora partnerību darbību (pārdrošināšana, valsts un pašvaldību garantijas);

2.6 **atzinīgi vērtē** Komisijas centienus ES līmenī nodrošināt Eiropas Kopienas dibināšanas līguma pamatprincipu, piemēram, pārskatāmības, vienlīdzīgu iespēju, proporcionalitātes un savstarpējas atzišanas principu ievērošanu valsts pasūtījuma līgumtiesību un koncesiju piešķiršanas jomā;

2.7 **uzskata**, ka “konkurences dialoga procedūra” var būt efektīvs līdzeklis sarežģītu valsts pasūtījumu gadījumā, tomēr līdz šim trūkst pieredzes, kā šāds dialogs var izpausties;

2.8 **iesaka** dalībvalstīm izstrādāt elastīgākas koncesiju piešķiršanas procedūras, ievērojot visas kopīgās Eiropas līmeņa definīcijas un standartus, kurus varētu ierosināt Eiropas Komisija;

2.9 **uzskata**, ka, lai panāktu lielāku juridisko noteiktību publiskā un privātā sektora partnerības iniciatīvām, publisko pakalpojumu sniedzējus varētu izvēlēties ar publiskā un privātā sektora līdzdalību;

2.10 **atzīmē**, publiskā iepirkuma procedūra nav jāpiemēro tikai tajos gadījumos, kad līgumslēdzējs ir "iekšēja struktūra" (darbojas attiecīgajā iestādē) atbilstoši RK viedoklim "iekšēja struktūra" ir juridiska persona, kuru kontrolē attiecīgā kompetentā iestāde līdzīgi, kā tā kontrolē vai pārrauga savas nodaļas. Lai noteiktu, vai pastāv šāda kontrole, ir jāņem vērā tādi faktori, kā attiecīgās kompetentās iestādes pārstāvība šīs juridiskās personas administratīvajās, pārvaldes vai uzraudzības struktūrās, atbilstoši statūtu noteikumi, īpašumtiesības, efektīva ietekme uz stratēģisku un atsevišķu pārvaldes lēmumu pieņemšanu. Iekšējās struktūras statuss ierobežo privātā uzņēmuma līdzdalību pakalpojumu sniedzēja kapitālā līdz 33 %; RK uzskata par kļūdainu pieņēmumu, ka tiešie piešķirumi publiskā un privātā sektora kopuzņēmumiem, pat ja izmanto atklātas publiskas procedūras, jebkurā gadījumā sniedz tiešus vai netiešus ieguvumus pašiem uzņēmumiem. Tāpēc RK noraida automatisku vienādojumu "tiešie piešķirumi vienādi ar konkurences priekšrocībām, kas ir

pretrunā ar EK Līguma noteikumiem" un uzskata, ka nekādi turpmākie aizliegumi darbībai tirgū nav savienojami ar iepriekš minēto ietvaru;

2.11 **atzīmē**, ka interpretācijai paredzētais paziņojums par koncesiju piešķiršanu vai institucionālām publiskā un privātā sektora partnerattiecībām varētu sniegt tālākas vadlīnijas par to, kā nodrošināt atbilstību EKDL noteiktajiem vienlīdzīgas attieksmes, pārredzamības, proporcionalitātes un savstarpējas atzīšanas principiem, tādējādi sekmējot publiskā un privātā sektora partnerības projektu perspektīvas un nākotnē veicinot lielāka skaita projektu īstenošanu uz Eiropas Investīciju bankas (EIB) izsniegto kredītu pamata;

2.12 **uzsver**, ka augstas kvalitātes publiskos pakalpojumus garantē katras ES dalībvalsts demokrātiskā sistēma, kas par prioritāti izvirza tās iedzīvotājus un nodrošina to iestāžu, kas pārvalda vai sniedz ieguldījumu pārvaldē, uzrauga un kontrolē pakalpojumu sniegšanu, aizsardzību;

2.13 **uzskata, ka** piešķirot ES finansējumu prioritāte piešķirama PPP projektu finansēšanai.,

Briselē, 2006. gada 12. oktobrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Michel DELEBARRE

Reģionu komitejas atzinums par tematu “Eiropas teritoriālo līgumu” ieviešana — priekšlikums pārskatīt trīspusējās vienošanās un nolīgumus”

(2007/C 51/06)

REĢIONU KOMITEJA,

ŅEMOT VĒRĀ Lielbritānijas prezidentūras 2005. gada 21. — 22. novembra lēmumu saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 265. panta 1. punktu konsultēties ar Komiteju par minēto jautājumu;

ŅEMOT VĒRĀ Biroja 2006. gada 25. aprīļa lēmumu uzticēt Konstitucionālo lietu, Eiropas pārvaldības un brīvības, drošības un tiesiskuma telpas komisijai izstrādāt atzinumu par minēto jautājumu;

ŅEMOT VĒRĀ Augsta līmeņa sanāksmes par Eiropas pārvaldību un ES, kas notika Londonā 2005. gada 21. un 22. novembrī, secinājumus;

ŅEMOT VĒRĀ 2006. gada 2. un 3. oktobrī Turku notikušās augsta līmeņa sanāksmes secinājumus par ES pārvaldību;

ŅEMOT VĒRĀ Eiropas Komisijas ieguldījumu, ko iesniedza augsta līmeņa grupas sanāksmē Turku par ES pārvaldību;

ŅEMOT VĒRĀ Eiropas Komisijas Balto grāmatu par “Eiropas pārvaldības jaunajām formām”, 25.07.2001, COM(2001) 428 galīgā redakcija ⁽¹⁾;

ŅEMOT VĒRĀ Eiropas Komisijas paziņojumu “Starp Kopienas, valstīm un reģionālajām un vietējām pašvaldībām konkrētam mērķim noslēgto trīspusēju vienošanās un nolīgumu ietvars”, 11.12.2002, COM(2002) 709 galīgā redakcija;

ŅEMOT VĒRĀ Eiropas Komisijas paziņojumu Eiropadomei “Pilsonu programma Eiropas efektivitātes nodrošināšanai”, 10.05.2006, COM (2006) 211 galīgā redakcija;

ŅEMOT VĒRĀ atzinumu (CdR 121/2005) par “Tiesību aktu labāku izstrādi — 2004” un atzinumu par “Labāku regulējumu izaugsmei un darba vietām Eiropas Savienībā”, kas pieņemts 2005. gada 12. oktobrī ⁽²⁾;

ŅEMOT VĒRĀ atzinuma projektu (CdR 135/2006 rev. 1), ko Konstitucionālo lietu, Eiropas pārvaldības un brīvības, drošības un tiesiskuma telpas komisija pieņēma 2006. gada 30. jūnijā (ziņotājs: **Raymond FORNI** kgs, Franskontē Reģionālās padomes priekšsēdētājs (FR — ESP));

- 1) **TĀ KĀ** trīspusējas vienošanās un nolīgumi ir būtisks instruments, kura uzdevums ir veicināt Eiropā vairāku līmeņu pārvaldību, iesaistot Kopienas politiku īstenošanā teritoriālās pašvaldības, kā arī ņemot vērā katras dalībvalsts institucionālo struktūru;
- 2) **TĀ KĀ** minētais jaunais, fakultatīvais pārvaldības instruments nodrošina lielāku elastīgumu, efektivitāti un demokrātiju Eiropas Savienībā un līdz ar to veicina iedzīvotāju iesaistīšanos Eiropas projektā;
- 3) **TĀ KĀ** trīspusējas vienošanās un nolīgumi ir viena no 2006. gada politiskajām prioritātēm un Komiteja īpaši vēlas palielināt minētā instrumenta potenciālu un tā atbalstu Lisabonas stratēģijas īstenošanā;
- 4) **TĀ KĀ** trīspusējo vienošanos un nolīgumu izplatīšana ir viens no plānošanas izpildes instrumentiem, kas darbojas ar mērķi padarīt saskaņotāku un vienādāku plānošanas politiku, sākot no Eiropas līmeņa līdz vietējām pašvaldībām, **un** dažādot līdzekļus, saskaņojot ar visām ekonomiskās un sociālās kohēzijas politikā ieinteresētajām iestādēm reģionu līmenī;

⁽¹⁾ OV C 287, 12.10.2001, 1.–29. lpp

⁽²⁾ OV C 81, 4.4.2006, 6.–10. lpp

- 5) **TĀ KĀ** trīspusējo vienošanos un nolīgumu izmēģinājuma perioda rezultāti nav viennozīmīgi, ir jāpārskata šā instrumenta definīcija, tā noteikumi, mērķi un ietekme;
- 6) **TĀ KĀ** Komiteja vietējo un reģionālo pašvaldību interesēs ir sniegusi konkrētu ieguldījumu instrumenta pārskatīšanā nolūkā optimizēt Komitejas potenciālu augsta līmeņa grupas par ES pārvaldību sanāksmē, kas notika 2006. gada 2. un 3. oktobrī, Komitejas secinājumos tika uzsvērts, ka, pirmkārt, nekas nekavē minētā instrumenta turpmāku piemērošanu un, otrkārt, apstiprināta vairāku dalībvalstu ieinteresētība uzsākt jaunu izmēģinājuma periodu, pamatojoties uz brīvprātības principu,

66. plenārajā sesijā, kas notika 2006. gada 11. un 12. oktobrī (12. oktobrī sēdē), vienbalsīgi pieņēma šo atzinumu.

REĢIONU KOMITEJAS VIEDOKLIS UN IETEIKUMI

1. Partnerības principa veicināšana un iespēju attīstība Eiropas Savienībā.

Reģionu komiteja

1.1 ņemot vērā ekonomiskās, sociālās, vides un demokrātijas problēmas Eiropas Savienībā, **uzskata**, ka ar partnerības palīdzību ir jānostiprina ES, dalībvalstu, reģionālo un vietējo pašvaldību darbība, lai to padarītu efektīvāku;

1.2 **atzīmē**, ka starpiestāžu sadarbības principa iekļaušana saskaņā ar subsidiaritātes un atbilstības principiem ir galvenais balsts, lai izveidotu tādu Eiropu, ko visi Eiropas pilsoņi uzskatītu par "kopējām mājām";

1.3 **uzskata**, ka partnerības principa īstenošana praksē palīdzēs pārvarēt pašreizējās sistēmas nepilnības un sniegs reālu papildvērtību kopīgo mērķu īstenošanā atbilstoši "Pilsoņu programmas" idejai, kuru Eiropas Komisija izvirzīja savā 2006. gada 10. maija paziņojumā, neskarot partnerības iestāžu kompetenču sadali;

1.4 **secina**, ka šobrīd dalībvalstīs uzsāktās debates ar sabiedrību par pārdomu periodu liecina, ka tuvināšanās Eiropas iedzīvotājiem ir iespējama, pateicoties konkrētiem un uzskatāmiem pasākumiem un ka šā mērķa īstenošanā būtiska nozīme ir vietējo un reģionālo pašvaldību iesaistīšanai Eiropas veidošanā.

2. Reģionu komitejas novērtējums attiecībā uz trīspusējo vienošanos un nolīgumu izmēģinājuma periodu.

Reģionu komiteja

2.1 jau no paša sākuma **atbalstīja** trīspusējo vienošanos un nolīgumu ideju kā partnerības metodi, lai tiesību akti un programmas ar ievērojamu teritoriālu nozīmi tiktu īstenotas ar lielāku elastību;

2.2 **secina**, ka trīspusējo vienošanos un nolīgumu izmēģinājuma perioda rezultāti neattaisnoja cerības, tomēr **uzskata**, ka

tādēļ nevajadzētu apšaubīt šā instrumenta nozīmi un ka, gluži pretēji, vajag izmantot katru izdevību, lai palielinātu un izplatītu tā izmantošanu;

2.3 **pieņem zināšanai**, ka šobrīd ir parakstīta tikai viena trīspusējā vienošanās ar Lombardijas reģionu un **izsaka nožēlu** par Eiropas Komisijas apņēmības trūkumu, lai noslēgtu vēl trīs eksperimentālus vienošanās projektus (Birmingema, Lille un Peskara), kuru novatoriskais saturs varētu sniegt reālu papildvērtību; šajā sakarā **pieņem zināšanai** vietējo un reģionālo pašvaldību jaunās iniciatīvas (piemēram, Astūrijas grāfistē un Trento autonomajā novadā) un **uzsver** vairāku Eiropas un valstu apvienību darbību instrumenta veicināšanas atbalstam;

2.4 **atzīmē**, ka trīspusējo vienošanos un nolīgumu ideja dziļi ieinteresēja vietējās un reģionālās pašvaldības, kuru uzdevums ir pārņemt un īstenot lielu daļu Eiropas Savienības tiesību aktu un pasākumu ar nosacījumu, ka tie paaugstinās minēto pašvaldību darbības efektivitāti; turklāt tie kalpo Kopienas iestādēm, valstu valdībām un reģionālajām un vietējām pašvaldībām par līdzekli, lai definētu mērķus, integrētā veidā noteiktu un īstenotu pasākumus un darbības, kas izriet no to kompetences, uzsverot katra institucionālā dalībnieka nozīmi;

2.5 **nepiekrīt** Eiropas Komisijas secinājumam, ka "neviens vietējā, reģionālā vai centrālā pašvaldība nav izteikusi lielu ieinteresētību par minēto priekšlikumu";

2.6 **norāda** uz izmēģinājuma perioda, kas ir pārāk ierobežots, neskaidrībām un, iepazīstoties ar Eiropas Komisijas izstrādāto novērtējumu, **uzskata**, ka minētā instrumenta pārskatīšana un uzlabošana ir jāveic, pievēršot īpašu uzmanību šādiem jautājumiem:

— nodrošināt labāku pārskatāmību un informācijas izplatīšanu par minēto jauno instrumentu "D" plāna, kā arī citu pasākumu ietvaros, jo īpaši informācijas kampaņas par priekšrocībām, ko no šā instrumenta gūtu tā izmantotāji — reģionālās un vietējās pašvaldības, kā arī dalībvalstis;

- nodrošināt reālu vadību visos līmeņos;
- organizēt finansējuma avotu labu koordināciju;
- minētā instrumenta izveidotājai Eiropas Komisijai no jauna izrādīt ieinteresētību izveidot elastīgu un praktisku instrumentu, kam nepieciešams maz sabiedrisko līdzekļu;
- īstenot attiecīgu koordināciju Eiropas Komisijā;
- veidot labu “vertikālo” koordināciju starp dažādiem pārvaldes līmeņiem, it īpaši starp valstu un reģionālo/vietējo līmeni, piemērojot subsidiaritātes principa “regulējošo” aspektu;
- ņemot vērā partneru kompetenci un atbildības jomas, veicināt partneru organizētību, izvirzot atzītu atbildīgo;
- skaidrot papildvērtību, ko minētais instruments sniedz Eiropas Komisijai, dalībvalstīm un vietējām un reģionālajām pašvaldībām.

2.7 **uzsver**, ka Eiropas Parlaments 2003. gada decembra rezolūcijā pozitīvi novērtēja minēto instrumentu un izteica prasību, lai izmēģinājuma periods tiktu īstenots iespējami daudzveidīgi, kā arī piešķir finansējumu attiecīgas informācijas kampaņas sekmīgai īstenošanai;

2.8 **vērš uzmanību** uz Somijas prezidentūras dalībvalstīm nosūtītās aptaujas anketas rezultātiem, kas apstiprina, ka vairākums dalībvalstu pozitīvi novērtē trīspusējās/daudzpusējās vienošanās, kurās iesaistītas dalībvalstis, reģionālās un vietējās pašvaldības un Eiropas Komisija ar mērķi veicināt partnerības principu Eiropas politiku īstenošanā;

2.9 **uzskata**, ka ir jāievēro Eiropas Komisijas noteiktie pamatnosacījumi nolūkā nodrošināt instrumenta sekmīgu piemērošanu, ierosinot virkni veicamo pasākumu; **ir gatava** uzņemties vadošo lomu, lai nodrošinātu nepieciešamo politisko impulsu šā instrumenta īstenošanai; **uzsver**, ka neviena iniciatīva nav īstenojama bez ieinteresēto dalībvalstu un Eiropas Komisijas atbalsta un pieņemtajām saistībām.

3. Reģionu komitejas ieteikumi “Eiropas teritoriālo līgumu” ieviešanai.

Reģionu komiteja

3.1 **atbalsta** trīspusēju vienošanos un nolīgumu pārskatīšanu un pārdefinēšanu par “**Eiropas teritoriālajiem līgumiem**”, lai pielāgotu tos dažādu valdības līmeņu, kas varētu noslēgt šādu līgumu, vajadzībām un interesēm;

3.2 **pauž vērmi**, lai “Eiropas teritoriālie līgumi” dotu iespēju:

- dažādos institucionālos līmeņos saskaņot un sinhronizēt ES svarīgāko politikas jomu mērķu un projektu plānošanas, projektēšanas, lēmumu pieņemšanas, īstenošanas, kā arī vadības procesus;
- ar partnerības palīdzību elastīgi, efektīvi un brīvprātīgi īstenot Eiropas Savienības pamatmērķus un politiskās prioritātes, veicinot kohēzijas politikas mērķu īstenošanu, Lisabonas stratēģijas īstenošanu vietējā līmenī, konkrētus komunikācijas pasākumus, nozīmīgo Eiropas politiku, kā piemēram, transporta, enerģētikas u.c. īstenošanu vietējā līmenī, kā arī integrētu politisko stratēģiju, piemēram, Jūrnieceības un piekrastes politikas īstenošanu;
- efektīvi īstenot trīspusējās vienošanās un nolīgumus, kas būtu tādi, kādus tos sākotnēji ierosināja Eiropas Komisija, lai rastu iedzīvotājiem tuvus risinājumus, kuri neprasa smagu un dārgu likumdošanas vai regulējošo mehānismu izveidošanu, kā arī, izmantojot attiecīgās valsts un ES tehnisku un finansiālu atbalstu, kopā ar partneriem veikt pasākumus, par ko būtu atbildīgas vietējās un reģionālās pašvaldības. Tas varētu būt īpaši noderīgi reģionos, kuros ir nelabvēlīgi dabas apstākļi, ekonomiski vai sociāli vāji attīstīti un mazapdzīvotos reģionos, kā piemēram, attālos reģionos, kuros Eiropas tiesību akti un Eiropas politikas dažkārt ir grūti transponējamas vai piemērojamas;

3.3 **atzīmē**, ka minētie instrumenti paši par sevi veido lielu papildvērtību gan reģionālajām un vietējām pašvaldībām, gan arī Eiropas Savienībai, jo tie ļautu piemērot Savienības rīcību vietējiem un reģionālajiem apstākļiem un tādējādi vairāk atbilstu konkrētām iedzīvotāju vēlmēm;

3.4 **ir gatava** sadarboties ar Eiropas Komisiju, ES prezidentvalsti un citām ieinteresētajām iestādēm, it īpaši ar augsta līmeņa grupu pārvaldības jautājumos, lai konstatētu un novērtētu šādu vienošanos vai nolīgumu pievienoto vērtību, izstrādājot piemērotus kritērijus un rādītājus;

3.5 **uzskata**, ka tiesības brīvi slēgt Eiropas teritoriālos līgumus un apspriest tos, pamatojoties uz dažādu partneru kopīgu vēlmi, veicinātu pastāvīgu un regulāru dialogu starp trim pārvaldes līmeņiem no līguma izstrādāšanas līdz pat tā īstenošanai, tostarp gadījumos, kad ir iesaistīta vairāk nekā viena dalībvalsts; minētais instruments ir jāizstrādā, ievērojot un piemērojot kā reģionālā un valsts līmenī, tā arī Kopienas līmenī spēkā esošos tiesību aktus attiecībā uz katrā dalībvalstī spēkā esošo kompetenču sadali, un piemērojot nozari reglamentējošos noteikumus vai noteikumus par finanšu līdzekļu pārvaldību un kontroli;

3.6 **uzskata**, ka reālu partnerību kopējo mērķu īstenošanā nevar nodrošināt bez katras puses finansiāla ieguldījuma; **ierosina**, lai pārdomas par Eiropas teritoriālo līgumu finansēšanu tiktu virzītas uz pašreizējo budžeta pozīciju attiecīgajās jomās un struktūrfondu sinerģiju Eiropas līmenī, no vienas puses, un, no otras puses, uz pieejamajām budžeta pozīcijām vietējā, reģionālajā un valsts līmenī, no otras puses; tas īstenojams bez Kopienas reģionālās politikas finanšu papildinstrumenta izstrādes un bez papildu finanšu līdzekļu pieprasīšanas minētajam mērķim;

3.7 **uzskata**, ka kopīgais mērķis ir darbības ietekmes optimizācija, praksē konkrēti parādot minētās darbības papildvērtību Eiropas līmenī; šāda papildvērtība rodas, kad vairākām valsts pārvaldes iestādēm (Eiropas, valsts, reģionālajā vai vietējā līmenī) ir likumdevēja, tiesību aktu izstrādes vai īstenošanas kompetence attiecībā uz atsevišķām politikām; **lūdz** Eiropas Komisijai izstrādāt precīzus kritērijus papildvērtības noteikšanai;

3.8 **aicina** Eiropas Komisiju piemērot Eiropas teritoriālos līgumus ne tikai vides jomā, bet paplašināt to darbības jomu attiecībā arī uz citām Eiropas politikām un sektoriem, piemēram, uz Lisabonas stratēģiju, kohēzijas politiku, Eiropas galvenajām infrastruktūrām un jūrniecības politiku;

3.9 **uzskata**, ka Eiropas teritoriālo līgumu izstrādē un īstenošanā ir nepieciešama Eiropas Komisijas, Padomes, Eiropas Parlamenta un Reģionu komitejas ciešāka sadarbība; **uzskata**, ka liela nozīme minētā mērķa sasniegšanā ir iesaistīto valstu valdību atbalstam;

3.10 **atkārto** savu aicinājumu Eiropas Komisijai par to, lai tās ģenerālsekretariāts pastiprinātu šā jaunā instrumenta pārvaldīšanas horizontālo koordināciju;

3.11 **ierosina** ieviest regulārus apspriežu mehānismus teritoriālajā līgumā iesaistīto valdību pārstāvju līmenī; minētajiem mehānismiem ir jābūt elastīgiem un tajos jāiesaista ierobežoti cilvēkresursi; teritoriālie līgumi ir jāizstrādā tā, lai Komisija varētu tos piemērot ikvienai valstij un reģionālajām un vietējām pašvaldībām, kas atbilst noteiktajiem nosacījumiem un kritērijiem saskaņā ar objektivitātes, publicitātes un pārskatamības principiem. Lai izstrādātu minētos kritērijus, reģioni uzņemas saistības sadarboties ar Komisiju un visām valstīm;

3.12 **uzskata** par būtisku uzlabot sadarbību un informācijas apmaiņu ar teritoriālajā līgumā iesaistītām reģionālajām un vietējām pašvaldībām, un **ierosina** ikgadēju sanāksmju rīkošanu ar iesaistīto valdību pārstāvjiem vai publisko uzklausišanu rīkošanu ar mērķi regulāri pārraudzīt šādu līgumu darbību;

3.13 **aicina** Eiropas Komisiju uzsākt informācijas kampaņu un izpratnes veicināšanas pasākumus par Eiropas teritoriālajiem līgumiem nolūkā skaidri noteikt šā instrumenta mērķus un politisko nozīmi; minēto pasākumu mērķauditorija būtu visi iespējami iesaistītie partneri;

3.14 **uzskata**, ka Eiropas teritoriālo līgumu noteikšanā ir jāatzīst vietējo sociālo partneru, kas ir teritoriālās attīstības dalībnieki, nozīme;

3.15 ņemot vērā pilsoniskās sabiedrības līdzdalības nozīmi Eiropas teritoriālo līgumu mērķu definēšanā, **uzskata**, ka Eiropas Savienības iestādēm jāīsteno līdzdalības veicināšanas pasākumi un priekšlikumi attiecībā uz pilsoniskās sabiedrības līdzdalības instrumentiem;

3.16 **pilnvaro** Komitejas priekšsēdētāju iesniegt šo atzinumu Padomei, Eiropas Komisijai un Eiropas Parlamentam, kā arī dalībvalstu valdībām un augsta līmeņa grupai "Pārvaldība un Eiropas Savienība".

Briselē, 2006. gada 12. oktobrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Michel DELEBARRE

Reģionu komitejas atzinums par tematu “Nepilngadīgu ārvalstnieku bez pavadības situācija: vietējo un reģionālo pašvaldību nozīme un ieteikumi”

(2007/C 51/07)

REĢIONU KOMITEJA,

ņemot vērā Biroja 2006. gada 25. aprīļa lēmumu, uzticēt Konstitucionālo lietu, Eiropas pārvaldības un brīvības, drošības un tiesiskuma telpas komisijai izstrādāt atzinumu par minēto jautājumu saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 265. panta piekto apakšpunktu,

ņemot vērā tās atzinumu (**CdR 241/2004 fin**) par Zaļo grāmatu par līdztiesību un diskriminācijas apkarošanu paplašinātajā Eiropas Savienībā COM(2004) 379 galīgā redakcija,

ņemot vērā tās atzinumu (**CdR 337/2004 fin**) par Komisijas paziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai — Pētījums par saikni starp legālo un nelegālo migrāciju COM(2004) 412 galīgā redakcija,

ņemot vērā tās atzinumu (**CdR 80/2005 fin**) par Komisijas paziņojumu par Sociālo programmu COM(2005) 33 galīgā redakcija,

ņemot vērā tās atzinumu (**CdR 144/2005 fin**) par Komisijas paziņojumu par pamatprogrammas izveidi solidaritātei un migrācijas plūsmu pārvaldībai laika posmam no 2007. gada līdz 2013. gadam COM(2005) 123 galīgā redakcija,

ņemot vērā tās atzinumu (**CdR 51/2006**) par Komisijas paziņojumu “Kopīgā integrācijas programma — ietvars trešo valstu pilsoņu integrācijai Eiropas Savienībā” COM(2005) 389 galīgā redakcija, Komisijas paziņojumu “Migrācija un attīstība: tiešas vadlīnijas” COM(2005) 390 galīgā redakcija un “Priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu pilsoņu atgriešanos, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi” COM(2005) 391 galīgā redakcija,

ņemot vērā Komisijas paziņojumu par “Brīvības, drošības un tiesiskuma telpas vietējo un reģionālo dimensiju” COM(2002) 738 galīgā redakcija,

ņemot vērā Komisijas paziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam par to personu, kam nepieciešama starptautiskā aizsardzība, kontrolētu ieceļošanu ES un par viņu izcelsmes reģionu aizsardzības iespēju stiprināšanu: “Uzlabot pieeju noturīgiem risinājumiem” COM(2004) 410 galīgā redakcija,

ņemot vērā Padomes direktīvu 2004/83/EK par minimālajiem standartiem un statusu, lai trešo valstu pilsoņus vai bezvalstniekus atzītu par bēgļiem vai personām, kam kādā citā veidā vajadzīga starptautiska aizsardzība, un par sniegtās aizsardzības apjomu,

ņemot vērā Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvu 2004/81/EK par uzturēšanās atļauju, ko izdod trešo valstu valstspiederīgām personām, kuras ir cilvēku tirdzniecības upuri vai kurām ir palīdzēts nelegāli imigrēt un kuras sadarbojas ar kompetentajām iestādēm,

ņemot vērā priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam, ar kuru izveido Ārējo robežu fondu laika posmam no 2007. gada līdz 2013. gadam vispārīgās programmas “Solidaritāte un migrācijas plūsmu pārvaldība” ietvaros 2005/0047 (COD);

ņemot vērā priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam, ar kuru izveido Eiropas Trešo valstu piederīgo integrācijas fondu laika posmam no 2007. gada līdz 2013. gadam vispārīgās programmas “Solidaritāte un migrācijas plūsmu pārvaldība” ietvaros 2005/0048 (CNS);

ņemot vērā priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam, ar kuru izveido Eiropas Atgriešanās fondu laika posmam no 2008. gada līdz 2013. gadam vispārīgās programmas “Solidaritāte un migrācijas plūsmu pārvaldība” ietvaros 2005/0049 (COD);

ņemot vērā atzinuma projektu (**CdR 136/2006**), kuru CONST komisija pieņēma 2006. gada 30. jūnijā (ziņotājs: Paolo FONTANELLI kgs, Pizas mērs (IT/ESP));

tā kā

- 1) saskaņā ar Eiropadomes 1997. gada 26. jūnija rezolūciju par nepilngadīgām ārvalstniekiem bez pavadības tiek uzskatīti “trešo valstu pilsoņi, kas jaunāki par 18 gadiem un kuri nonāk dalībvalstu teritorijā bez pieaugušā pavadības, kas par viņiem būtu atbildīgs likuma priekšā vai saskaņā ar paražām līdz brīdim, kad par viņiem atbildīgais pieaugušais reāli to uzņemas”;
- 2) nepilngadīgo, nepilngadīgo ārvalstnieku bez pavadības un jauniešu, kas pieprasa patvērumu, aizsardzībai jābūt Eiropas Savienības, sociālo partneru un vietējo un reģionālo pašvaldību prioritātei;
- 3) īpaši neaizsargātu grupu, kā cilvēku tirdzniecības upuru, patvēruma meklētāju un nepilngadīgo ārvalstnieku bez pavadības migrācijas plūsmas pārvaldība, ņemot vērā to nelegālās ieceļošanas partnervalstu teritorijā objektīvās pazīmes, veido daļu no procedūrām nelegālās imigrācijas apkarošanas politikā;
- 4) saskaņā ar aizsardzības priekšnosacījumiem, kurus nosaka starptautiskās un valstu tiesības, šī īpašā migrācijas plūsma atrodas likumdošanas “pelekajā zonā” starp nelegālo ieceļošanu un vēlāku legālu uzturēšanos;
- 5) uz doto brīdi ir grūti iegūt datus ES līmenī sakarā ar dažādiem klasifikācijas veidiem, ko veic valstu iestādes par nepilngadīgajiem ārvalstniekiem bez pavadības. Dažās valstīs viņi ir statistiski uzskaitīti starp patvēruma meklētājiem, citās — starp ekonomiskajiem migrantiem vai arī kā pamestie nepilngadīgie;
- 6) Pēc ANO Komisariāta bēgļu jautājumos (UNHCR) aplēsēm pasaulē ir aptuveni 25 miljoni bēgļu, no kuriem 50 % ir bērni. Nesenie aprēķini rāda, ka no 2 % līdz 3 % gadījumu runa ir par nepilngadīgajiem ārvalstniekiem bez pavadības;
- 7) Pēc UNICEF aplēsēm nepilngadīgo — iekšējās un ārējās nelegālās tirdzniecības objektu — skaits ir ap 1,2 miljoni gadā (UNICEF 2003. gada jūlija ziņojums “Apturēt nelegālo tirdzniecību” (“Stop the Traffic”). Programma “Nošķirti bērni Eiropā” (*Separated Children in Europe*), kas ir starptautiskās apvienības “Glābiet bērnus” (*International Save the Children Alliance*) un ANO Komisariāta bēgļu jautājumos kopdarbs, vērtē, ka Eiropā atrodas kā minimums vismaz 100 000 nepilngadīgo bez pavadības; Itālijā valsts iestāde, kas atbild par nepilngadīgo ārvalstu personu aizsardzību (Nepilngadīgo ārvalstnieku komiteja) ir savākusi ziņas par nepilngadīgo ārvalstnieku bez pavadības klātbūtni, kuru skaits sasniedza gandrīz 8000, ar tendenci uz skaita palielināšanos pēdējos gados; Spānijā varas iestādes vērtē, ka valstī ir no 3000 līdz 4000 nepilngadīgo ārvalstnieku bez pavadības, ar kuriem katru gadu tiek uzņemts kontakts, savukārt Francijā, Nīderlandē un Beļģijā pierēģistrēto nepilngadīgo skaits svārstās no 5000 līdz 6000 gadā. Nepilngadīgo ārvalstnieku bez pavadības skaits, protams, ir ievērojama, ja ņem vērā nelegālo ieceļošanu un grūtības novērtēt viņu patieso klātbūtni nelegālās robežu šķērsošanas dēļ;
- 8) Galvenās valstis, no kurām nāk nepilngadīgie ārvalstnieki bez pavadības, ir Magribas valstis, jo īpaši Maroka un Āfrikas Subsahāras reģiona valstis (Senegāla, Mali, Gvineja, Konakri, Kamerūna u.c.), Āzijas valstis, jo īpaši Afganistāna, Austrumeiropas valstis, jo īpaši Rumānija, Moldova, Albānija un bijušās Dienvidslāvijas republikas;
- 9) Bieži palīdzības sniegšana pilnībā nonāk vietējo un reģionālo pašvaldību atbildībā, kuras risina problēmu kā neatliekamu, jo tām nav izstrādātas politikas, tās ir bez atbilstošas kompetences risināt problēmas cēloņus un bez rīcības spējas pieņemt lēmumus par iedalīšanu grupās vai repatriācijas atbalstu un bez pasākumu plāna, kaitējot efektivitātei un lietderībai, bet izlietojot diezgan ievērojamus līdzekļus;

1. REĢIONU KOMITEJAS VIEDOKLIS

Reģionu komiteja

1.1 **uzskata par svarīgu** koordinēti un efektīvi pārvaldīt migrācijas plūsmu ES iekšienē, ievērojot un aizsargājot individuālās tiesības, īpaši visneaizsargātākajām grupām, ne tikai, lai cīnītos pret rasismu, ksenofobiju un citiem nedrošības cēloņiem, bet arī tāpēc, ka tas ir viens no nepieciešamajiem nosacījumiem, lai sasniegtu Lisabonas stratēģijas noteiktos un iekšējā tirgus izaugsmes vispārējos mērķus;

1.2 **konstatē**, ka, lai varētu veikt saskaņotas un plānotas darbības attiecībā uz nepilngadīgajiem ārvalstniekiem bez pavadības, jāizvirza šādi galvenie mērķi:

1. jāpanāk ticami problēmas pētījumi un datu objektīva un statistiska atbilstība ES līmenī starp partnervalstīm;

2. jāattīsta prioritāra intervences programma šo nepilngadīgo izcelsmes valstīs.

1.3 šajā sakarā **nolēma** izstrādāt pašiniciatīvas atzinumu par nepilngadīgo ārvalstu personu bez uzraudzības situāciju migrācijas procesu ietvaros, ar kuru vēlas parādīt šī jautājuma nozīmīgumu migrācijas plūsmas pārvaldībā, ņemot vērā nepilngadīgo īpašo neaizsargātību un viņu izmantošanu, pārkāpjot aizsardzības sistēmu, lai veiktu darbības, kas vērstas uz izmantošanu un bērnu darbu;

1.4 **atzīmē**, ka, ņemot vērā parādības īpašās iezīmes, kā arī būtisko nepieciešamību partnervalstīm steidzami apspriest šo tematu, izšķirošais faktors objektīvā parādības novērtēšanā ir aktīva un pastāvīga vietējo un reģionālo pašvaldību līdzdalība, kas uzņemas atbildību par nepilngadīgajiem;

1.5 **ir pārliecināta**, ka migrācijas plūsmas pārvaldē ir nepieciešams kvalitatīvs pavērsiens attiecībā uz nelegālo migrāciju, atzīstot robežu kontroles un Iekšlietu ministriju koordinācijas starp dalībvalstīm pūliņu nozīmi vispār, bet izceļot arī teritoriju civilās un sociālās kontroles līdzvērtīgu nozīmi, bez kuras jebkurš apkarošanas un integrācijas pasākums ir nolemts neveiksmēi, nenonākot pie nepieciešamajiem problēmas regulēšanas rezultātiem, ko vairākas reizes minējusi ES Komisija. Ir nepieciešams izstrādāt pasākumus, lai nepieļautu nepilngadīgo izbraukšanu no izcelsmes valsts un veicinātu viņu repatriāciju, izveidojot šajās valstīs aizsardzības sistēmu, kas veicina nepilngadīgo aizstāvības pasākumu īstenošanu;

1.6 **atzīst**, ka Eiropas Komisija nepievērš pienācīgu uzmanību jautājumam par nepilngadīgajiem ārvalstniekiem bez pavadības un **izsaka cerību**, ka Komisijas ierosinātajā stratēģijā par nepilngadīgo tiesībām (COM(2006) 367 galīgā redakcija) šis jautājums tiks efektīvi risināts;

1.7 **atgādina**, ka vidējā un ilgtermiņā migrācijas jautājums atrisināms tikai sadarbības politiku ceļā, kas nodrošinātu imigrantu izcelsmes valstu ilgtspējīgu attīstību un vienlaikus šo valstu iedzīvotājiem, it īpaši jauniešiem, pavērtu jaunas iespējas;

1.8 **atzinīgi vērtē** Komisijas paziņojumā (COM(2005) 389 galīgā redakcija) pausto atzīstamo viedokli, kas uzskata, ka izcelsmes valstis jāiesaista migrācijas pārvaldībā; tādēļ ļoti svarīgi ir veicināt sadarbības nolīgumus ar šīm valstīm, lai nodrošinātu tiešu saistību starp migrācijas fenomenu un šo valstu attīstības nepieciešamību;

1.9 **konstatē**, ka daudzām vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir grūtais pienākums uzņemt nepilngadīgos ārvalstniekus bez pavadības un palīdzēt viņiem, un tās ir arī atbildīgas par viņu izvietošanu, sociālo un veselības aprūpi un izglītību. Tām jāsekmē, kad tas nepieciešams, viņu integrācija darba tirgū un jāveic nozīmīgi administratīvi un dokumentācijas pasākumi, kas rada attiecīgu finansiālu slogu;

1.10 uzskata, ka Eiropas Integrācijas fonda vadībai būtu jāņem vērā vietējo un reģionālo pašvaldību īpašās vajadzības, un uzskata, ka tām ir jādod iespēja piedalīties valstu programmu un ar tām saistīto darbības programmu apspriešanā;

1.11 **atzīmē**, ka apmēri, ko šīs plūsmas ir ieguvušas, ietekme, ko tās atstāj uz teritoriju izteikto īpašo vajadzību un sniedzamo pakalpojumu dēļ, un pēdējos gados vērojamā pieauguma tendence, rosina vietējās un reģionālās pašvaldības pilnībā iesaistīties problēmas efektīvā regulēšanā uz vietas, bet valstu iestādēm — aktīvākas politikas sekmēšanā, kas veicinātu vietējo un reģionālo pašvaldību sadarbību, jo īpaši attiecībā uz neaizsargātām grupām;

1.12 **uzsver** milzīgo darbu, ko, neskatoties uz ierobežotiem pieejamajiem datiem, veikušas katras valsts kompetentās iestādes un kas atklājās šī atzinuma ietvaros veiktās izpētes gaitā, un novērtē ierēdņu augsto profesionalitāti un izdarīgumu, kā arī nevalstisko un nepilngadīgo aizsardzības organizāciju vērtīgo ieguldījumu un atbalstu, kuri pašreiz strādā visvājāko labā, starp kuriem ir gados jauni patvēruma meklētāji un cilvēku tirdzniecības upuri;

1.13 **izsaka nožēlu** par to, ka ne visās dalībvalstīs pastāv vienotas procedūras un struktūras nepilngadīgo ārvalstnieku bez pavadības aizsardzības jomā, un aicina dalībvalstis iespējami vienveidīgi ieviest jau pastāvošos Eiropas nosacījumus, kā arī izsaka nožēlu par nekoordinētu darbību pielietošanu ar biežiem atbildības konfliktiem starp pārvaldes līmeņiem ar augstu reālas un būtiskas diskriminācijas riska pakāpi attieksmē pret nepilngadīgajiem dalībvalstu starpā, bet jo sevišķi vienas dalībvalsts iekšienē;

1.14 uzreiz **uzsver**, ka, ņemot vērā to, ka nepilngadīgo bez pavadības jautājums skar galvenokārt reģionus un apgabalus, kas robežojas ar nepilngadīgo izcelsmes valstīm, kā arī ekonomiski attīstītākus un darba nodrošināšanai labvēlīgākus pašvaldības, reģionus vai apgabalus, pastāv risks par grūtību neapzināšanu blīvāk apdzīvotajās pašvaldībās, reģionos un apgabalos, kas tieši ietekmē nepilngadīgo reālās aizsardzības iespējas; tāpat arī mazo un vidējo vietējo un reģionālo pašvaldību rīcībā ir nepietiekami līdzekļi, kas ierobežo to rīcības iespējas;

1.15 **atkārtoti izsaka** nožēlu par Komisijas pieeju izmantot nesaistošus formulējumus nesen ierosinātajos priekšlikumos COM 389 (2005) galīgā redakcija, COM 390 (2005) galīgā redakcija un COM 391 (2005) galīgā redakcija, kas skar arī nepilngadīgo ārvalstnieku bez pavadības un cilvēku tirdzniecības upuru piespiedu atgriešanos, bez skaidras un saistošas atsaucē uz attiecīgo Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (CEDU) un 1989. gada Konvencijas par bērnu tiesībām pantu;

1.16 **uzskata** par nepieciešamu paredzēt šādus reģionāla un vietēja līmeņa pakalpojumus, kurus sniedz apmācīts personāls, lai tie atbilstu īpašajām nepilngadīgo ārvalstnieku bez pavadības, patvēruma meklētāju un cilvēku tirdzniecības upuru vajadzībām, kas pakļauti augstai diskriminācijas un sociālās atstumtības riska pakāpei, kā arī veikt kontroli, lai novērstu likumu ļaunprātīgu izmantošanu un likumparkāpumus saistībā ar nepilngadīgo aizsardzības sistēmām:

- paredzēt īpašus veselības pasākumus saistībā ar traumām, arī izmantojot etnopsihiatriju,
- paredzēt īpašus pasākumus nepilngadīgajiem, kurus aizturējusi nepilngadīgo tiesa,
- atbalstīt nodošanu audzināšanā, arī tās pašas kultūras ģimenēs,
- ciešāka sadarbība ar izcelsmes valstīm un atbalsts decentralizētai sadarbībai starp izcelsmes kopienu un uzņēmējkopieni, pamatojoties uz vietējo un reģionālo pašvaldību līdzšinējo pieredzi,

- īstenot izglītojošus pasākumus, lai nodrošinātu nepilngadīgo ārvalstnieku bez pavadības integrēšanu izglītības sistēmās, īpašu uzmanību pievēršot uzņemotās valsts valodas apmācībai,
- nepieļaut, ka ES dalībvalstīs nonākuši nepilngadīgi bēgļi, kurus nepavada pieaugušie, arī turpmāk sazinās ar cilvēku kontrabandistiem.

2. REĢIONU KOMITEJAS IETEIKUMI.

2.1 *Lai labāk apzinātos nepilngadīgo ārvalstnieku bez pavadības parādību.*

Reģionu komiteja

2.1.1 **uzskata par nepietiekamiem** likumdošanas pasākumus Eiropas un dažū dalībvalstu mērogā attiecībā uz nepilngadīgajiem ārvalstniekiem bez pavadības — patvēruma meklētājiem un līdz ar to **pieprasa** veikt darbības, lai novērstu

- īpašu patvēruma pieteikuma procedūru trūkumu, kas sniedz atbilstošu aizsardzību,
- īpašu profesionālu pakalpojumu, kā arī pietiekamu un atbilstošu finanšu un materiālo līdzekļu trūkumu,
- atsauču trūkumu nesenajās direktīvās par patvērumu (Dublīnas konvencija II),
- procedūru trūkumu, ar kurām nozīmē aizbildni, kurš pilnībā pārzinātu ar patvērumu saistītos jautājumus un kurš varētu saņemt atbalstu līdz pat lietas par bēgļa vai līdzīga statusa atzīšanu nepilngadīgajam beigām,
- pasākumu trūkumu ar mērķi novērst diskrimināciju un sociālo atstumtību, īpašu uzmanību veltot nepilngadīgajiem, kurus aizturējusi nepilngadīgo tiesa;

2.1.2 **prasa** nekavējoties uzsākt diskusiju ar ES Padomi, Komisiju un Parlamentu par tuvinātu pieeju nepilngadīgo ārvalstnieku bez pavadības jautājumam, kas parādītu grūto situāciju vietējā līmenī un konkrēto ieguldījumu, ko vietējās un reģionālās pašvaldības var sniegt, vēlreiz apstiprinot nepieciešamību novērtēt problēmu Eiropas līmenī. Šī iemesla dēļ Komiteja izvirza arī konkrētus priekšlikumus, kurus jāpieņem, lai labāk pārvaldītu šo parādību.

2.1.3 **vēlas**, lai, uzsākot diskusijas Eiropas līmenī par šo nozīmīgo problēmu, kas saistīta ar nepilngadīgajiem ārvalstniekiem bez pavadības, īpašu nozīmi iegūst kopienu un izcelsmes ģimeņu stāvoklis un loma;

2.1.4 **cer**, ka jauni likumdošanas, politiskie, plānošanas pasākumi attiecībā uz nepilngadīgajiem ārvalstniekiem bez pavadības, lai arī migrācijas plūsmas pārvaldības ietvaros, vienmēr atbilst principiem, kas ietverti ANO 1989. gada Konvencijā par nepilngadīgo tiesībām un īpaši tās 3. pantā, Eiropas Savienības dibināšanas līgumā un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā un citos nozīmīgos starptautiskos dokumentos, kas attiecas uz nepilngadīgajiem bez pavadības, un, vispārīgi ņemot, kas būs vienmēr un jebkurā gadījumā vērsti uz labāku nepilngadīgā tiesību aizsardzību, arī pieņemot pasākumus, kas novērstu nepilngadīgo saišu saraušanu ar ģimenes un kultūrvīdi un veicinātu nepilngadīgo labāku aizsardzību, kad viņiem jāpamet valsts ideoloģisku iemeslu vai pārliecības dēļ.

2.2 *Nepilngadīgo bez pavadības aizsardzības pasākumu ES līmenī neatliekamība.*

Reģionu komiteja

2.2.1 **aicina** strādāt pie parādības apzināšanas Eiropas līmenī un **uzskata**, ka dažos nesenos normatīvajos aktos nav iekļauts nosacījums par nepieciešamību šajā situācijā aizsargāt nepilngadīgo tiesības. Vienotu valsts līmeņa procedūru trūkuma dēļ dažās dalībvalstīs vietējās un reģionālās pašvaldības ir spiestas uzņemties atbildību par parādības pārvaldīšanu to teritorijā un attiecīgo finansiālo slogu;

2.2.2 **atbalsta** steidzamu nepieciešamību sākt izstrādāt Eiropas līmenī saskaņotu kopīgu pieeju nepilngadīgo ārvalstnieku bez pavadības problēmai kā ar migrāciju saistītam jautājumam. Šādai pieejai jāņem vērā nepilngadīgo un viņu aizsardzības jautājuma ārkārtīgo delikātumu, izcelsmes kopienu un ģimeņu būtisko nozīmi, kā arī īpašo uzmanību, kas jāvelta reģionālo un vietējo pašvaldību lomai, kurām jāveic uzņemšanas pasākumi un sociālais atbalsts;

2.2.3 turklāt **pieprasa** arī turpmāk pievērst uzmanību nepilngadīgo tiesvedības lietām saistībā ar nepilngadīgajiem ārvalstniekiem bez pavadības, ņemot vērā iespējamo diskriminācijas un sociālās izstumšanas risku, ņemot vērā nepilngadīgās personas atgriešanu ģimenei iespēju;

2.3 *Vietējo un reģionālo pašvaldību lomas nostiprināšana augšupējās pieejas ietvaros (bottom up) — priekšlikumi nepilngadīgo ārvalstnieku bez pavadības, iespējamo patvēruma meklētāju un cilvēku tirdzniecības upuru jautājuma risināšanai.*

Reģionu komiteja

2.3.1 **atzinīgi vērtē** to, ka migrācijas parādību jautājumi aizvien vairāk tiek risināti ES līmenī. Vienīgi atsevišķu dalībvalstu kompetence neatbilst sarežģītai pastāvošai saiknei starp saskaņotām migrācijas plūsmas pārvaldības politikām un vietējo un reģionālo pašvaldību atbildību par visneaizsargātāko, kā cilvēku tirdzniecības upuru, patvēruma meklētāju un nepilngadīgo ārvalstnieku bez pavadības, uzņemšanas politiku un sociālo integrāciju to teritorijā;

2.3.2 **prasa** vietējo un reģionālo pašvaldību pilnīgu iesaisti jautājuma efektīvā regulēšanā uz vietas, jo īpaši attiecībā uz neaizsargātām grupām. Būtiski ir arī panākt visu iesaistīto NVO darbības papildināmību un sadarbību tā, lai visas darbības tiktu saskaņotas ar attiecīgajām pārvaldes iestādēm, ja vien tas nav pretrunā ar nepilngadīgo interesēm. Krīzes situācijas sākumā jāizveido dialogs un koordinēšanas mehānismi, un tas jāsaģlabā visā procesa gaitā. Apmēri, ko šīs plūsmas ir ieguvušas, ietekme, ko tās atstāj uz teritoriju saistībā ar paustajām īpašajām vajadzībām un sniedzamajiem pakalpojumiem, un pēdējos gados vērojamā pieauguma tendence pieprasa šādu pieeju. Turklāt, pamatojoties uz to, **prasa** izstrādāt prognožu pētījumu.

2.3.3 Tādēļ Reģionu komiteja **uzskata**, ka ir nepieciešams:

a) paredzēt Eiropas līmenī likumdošanas pasākumus, kas atzītu nepilngadīgā ārvalstnieka bez pavadības, patvēruma meklētāja un cilvēku tirdzniecības upura statusu, kā arī nepilngadīgā pamattiesības un īpašo vajadzību pēc aizsardzības ar šādu īpašu noteikumu palīdzību:

- īpašu procedūru izstrādāšana pēc iespējas precīzākai vecuma un identitātes noteikšanai,
- konkrētu pasākumu noteikšana, lai attiecībā uz aizsardzības sistēmām nepieļautu likumu pārkāpumus un ļaunprātīgu izmantošanu,
- precīzu noteikumu izstrāde aizbildņa nozīmēšanai,
- nododot audzināšanā, dot priekšroku aizbildnības procedūrai,
- tiesību uz sociālo integrāciju atzīšana no 18 gadu vecuma, saskaņojot ar atbilstīgo tiesu varas iestādi,
- meklēšanas procedūru noteikšana ģimenes locekļu atrašanai ar mērķi ģimeni atkalapvienot,
- pasākumu veicināšana, kas izcelsmes valstīs atbalsta aizsardzības darbības,
- kopienas un izcelsmes ģimenes iesaistīšana,

- pieņemt nosacījumus par atgriešanos vienīgi nepilngadīgā interesēs un vienmēr veicot izpēti par ģimeni, ņemot vērā iespējamās starptautiskās konvencijaspar nepilngadīgo aizsardzību, kas ir ratificētas izcelsmes valstī,
 - procedūru uz nosacījumu palīdzībai krīzes situācijā definēšana,
 - nepilngadīgā uzskatu par viņu interesējošiem pasākumiem, nodrošinot tiesneša klātbūtni viņa interešu aizstāvībai;
- b) ar īpašu pakalpojumu starpniecību, kas var iekļauties esošajā sociālo pakalpojumu tīklā un kas paredz uzņemšanas, integrācijas un atbalsta pasākumus izcelsmes kopienām un ģimenēm, ar decentralizētas sadarbības palīdzību un uz vietējo un reģionālo pašvaldību atbalstīto un uzsākto iniciatīvu pamata, atbalstot arī vietējo pašvaldību izmēģinājuma projektus, izstrādāt decentralizētu pasākumu programmu tīklā (Eiropas nepilngadīgo aizsardzības tīkls), kas veltīta nepilngadīgajiem ārvalstniekiem bez pavadības, cieši sadarbojoties ar nevalstiskajām organizācijām, un nosakot kritērijus, kas atvieglotu nepilngadīgo ārvalstnieku bez pavadības izvietojumu visā Eiropas Savienības teritorijā. Šī mērķa sasniegšanai Reģionu komiteja uzņemas apkopot dalībvalstu vietējo un reģionālo pašvaldību labās prakses piemērus, lai sagatavotu pārskatu par uzņemšanas, sociālās integrācijas un ģimeņu apvienošanas pieredzi. Šim nolūkam varētu izveidot
- Uzraudzības komiteju, kas pārrauga minēto pasākumu īstenošanu minētajā jomā, un varētu ierosināt virkni konkrētu pasākumus, kad vien redzama uzlabojumu nepieciešamība;
- c) gadījumos, kad nepilngadīgie paliek uzņēmējvalstī, jānosaka nepieciešamie pasākumi viņu atbilstoši iesaistīšanai izglītības sistēmā, uzņēmējvalsts valodas apguvē un sabiedrības, kurā tie dzīvo, demokrātisko vērtību iepazīšanā;
 - d) konstatēt izcelsmes zonas, kuras šī parādība skar visvairāk, un koncentrēt uz tām sadarbības un kaimiņattiecību politikas iniciatīvas, kā arī specifiskos pasākumus bērnu un pusaudžu atbalstam, iesaistot izcelsmes kopienas;
 - e) sadarbībā ar Iekšlietu ministrijām piešķirt uzturēšanās atļaujas sociālās aizsardzības nodrošināšanai, lai veicinātu izklūšanu no izmantošanas loka un efektīvi darbotos pretī kriminālajām organizācijām;
 - f) ielānot Eiropas līmeņa divgadēju konferenci par nepilngadīgo ārvalstnieku bez pavadības jautājumu, kā arī paredzēt līdzīgas konferences valstu līmenī, mudinot, lai minētajās konferencēs piedalās arī nevalstiskās organizācijas un imigrantu apvienības un citas, ar migrācijas jautājumiem saistītas organizācijas;
 - g) nepilngadīgo ārvalstnieku uzņemšanas izdevumu fondus pilnā apmērā jāsedz valstu un Eiropas iestādēm.

Briselē, 2006. gada 12. oktobrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Michel DELEBARRE
